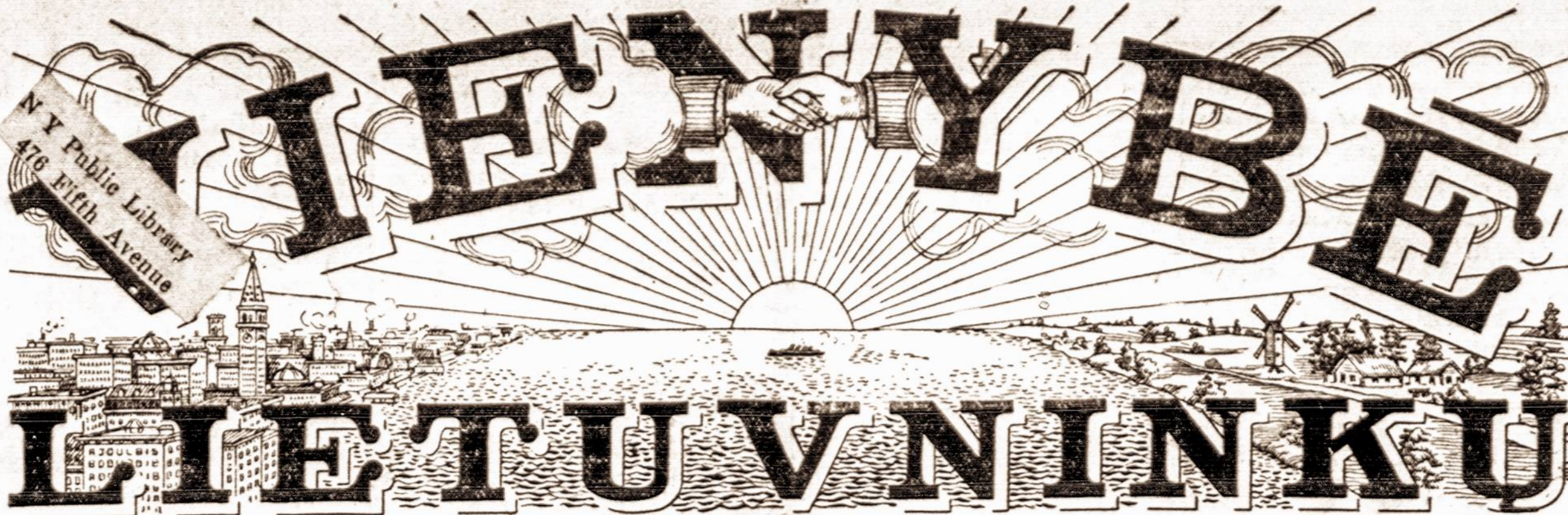

Instelgtas 1886.
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvičnytose Valstijose... \$2.50
Kanađoje... 3.00
Visose kitose viešpatystėse 3.50
Prenumerata apmokama iš kalno.
Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos
užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kalnų klauskite laišku:
Adresas:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
120-124 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Established 1886
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
THE LITHUANIAN WEEKLY
Published Wednesdays
at Brooklyn, New York.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In United States \$2.50
To Canada 3.00
To all other Foreign Countries 3.50
Advertising rates on application.
Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
120-124 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

NO. 11. BROOKLYN, N. Y., KO VO (March) 12 d., 1919 M. METAL XXXIII
(Telephone 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint)

Published and distributed under permit (No. 641) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y. By Order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

PIRMOJI LIETUVOS PASKOLA PASISEKĖ

Iš Koblenzo pranešama, kad Hndenburgas su Vokietijos Vyriausia Komanda planuoja pradėti karę prieš bolševikus; panaodamas Liepoją kaip bazą. Sakoma, kad Vokietijoje susisašė apie šimtas tukstančių liuosnorių taž kareli. Ponia Bronner, žymi rašytoja, atvyko Karaliaučiu, idant suorganizuoti moterų miliciją apsiginti nuo bolševikų. Taigi Lietuvos žemele gali vėl karė nusiausti.

Spartakų sukilimas Berline nepavyko. Visuotinas streikas atsauktas. Tautos Seimas perleido įstatymą pavelijantį stegimą Darbininkų Tarybų.

Sąjungiečiai nutarė duoti Vokietijai kas mėnuo 300 tukstančių tonų maisto iki rugiapjutei. Vokietija už tą maistą turės užmokėti ir duoti sąjungiečiams laivų parvežimui kareivių namon.

Lietuvių Informacijos Biuras Washingtone praneša, kad Lietuvoje įsteigtas Valstybinis Bankas, turis jau 100 milijonų markių (skaitant vokiškais pinigais). Pačtas esąs jau intaisytas ir veikia. Leidžiama Lietuvos pinigai, bet jų kursas žemas. Liuosnoriai pastojanti kariumenėn turi gauti nuo įjytaus žmogaus palidijimą, jog yra „doras, blaivus ir geras tėvynainis.“ Beto pranešime paduota Prūsų Lietuvių laiškas, rašytas 16 d. lapkričio, kuris sveikina Lietuvos Tarybą ir sako, kad Tilžėje sušitvėrė Prūsų Lietuvos Tautinė Taryba iš V. Gailiaus, Erdmano, Simonaičio ir Jono Vanagaičio.

(Saksuose) streikuoja kaip darbininkai taip buržujai, ir tokiu būdu miestas randasi be šviesos, daktariško aprūpinimo, pačtos, ir t. p. Berline įvyko neprigulmingų socialistų Seimas, kuris reikalavo idant Vokietijoje būtų įvesta Sovietinė valdžios forma.

VOKIETIJOS VALDŽIA NUSILEIDŽIA SOVIETAMS
Roterdamas. — Pranešimai iš Weimaro rodo, kad valdžia rengiasi užganėdinti reikalavimus Sovietų Berline ir mano pripažinti Sovietinę valdžios formą. Beto ji sutinka tuoj suvisuomeninti kasyklas ir kitas pramonės. Dešinieji už tai rėkia gyvą gvolatą, o spartakiečiai vėl ėda valdžią, nes anot jų, ji esą silpsta kadangi nusileidžia.

Manoma, kad Seidemanas neužilgo atsisakysias iš urėdo.

GEKAI DULKINASI SU VOKIETIJOS VALDŽIA
KIEČIAIS
Vienna. — Čion suplaukia daug žinių apie kruvinus susirėmimus tarpe čekų ir vokiečių vokiškoje Čekijos dalyje. Visa bėda prasidėjo, kuomet vokiečiai bandė rinkti atstovus į Austrų Tautos Seimą. Čekai gi to nepavėlėjo daryti, nes jie savo žemę rokuoja nepriklausoma nuo Austrijos. Todel vokiečiai pradėjo demonstracijas, kurias čekai šautuvų ir bagnetų pagelba nutildė.

Toliau čekai nusprendė nemokėti nuosimėjų už buvusios Austrijos karės paskolas. Sąjungiečių komisija kuri bando atrasti kokiai tautai priguli miestas Teschen su anglių kasyklomis, apžiūrėjo parašus ant paminklų kapinėse ir atrado, kad 90 nuosimtis vardų tenai užrašyti priklausio vokiečiams, o 10 nuosimtis lenkams.

SAJUNGIEČIAI TAIKO VOKIETIJAI
ČIUS SU LENKAIS
Poznanis. — Sąjungiečių komisija buvusi Varšavoje atvyko čionai ir išvažiavo į miestuką Kreuz. Ten ji patikis vokiečių delegatus iš Berlio ir bandys užverti paliaubas tarpe lenkų ir vokiečių, nes mušiai nežiurint sąjungiečių uždraudimo tebešitėsė.

Von Hindenburgas kalbėdamas Berline pranešė, kad lenkų troškimai paveldėti vokiečių žemės Rytuose, nuėis dulkėmis. Tos žemės esą priklausys arba vokiečiams arba bolševikams.

AUSTRAI NORI PRISIDĖTI PRIE VOKIETIJOS.
Venna. — Atsidaręs Austrų Tautos Seimas pirmiausia aptarė apie prisidėjimą prie Vokietijos. Visi atstovai tam pritarė.

NAUJAS PAVOJUS LIETUVAI
Berlinas. — Valdžios oficialis pranešimas kovo 5 d. sako, kad spartakiečiai pradėjo judėjimą, kuriuo tikslu yra pagrobti Karaliaučius su Ryt-Prusija ir tuom dinamams „filibuster“ tęsusis be-

atverti kelią susinėsimams su Maskva, per kuriuos bolševikų spēkos galėtų plaukti Vokietijon spartakiečius gelbėti. Valdžia pasiuntusi kareivius Karaliaučiu, kuri nuginklavo spartakiečių miliciją po gana diktų susirėmimų.

LAIKAS PRIBRENDO UŽPULTI, SAKO TROCKIS
Londonas. — Iš Helsininkų gauta žinia, kad Trockis veikas pasakęs Sovietų Suvažiavimui 25 d. vasario:

„Viskas rodo ant to, kad sąjungiečiai atsisakys nuo ginkluoto įsikišimo. Mes gi turime keturius uždavinius priešais save. Butent, pasistumėti iki Murmano ir Arkangelo krantų, užimti Juodųjų Marių upių intakas, pasiekti buvusius Ryt-Prusijos rubežius, ir nuvyti priešą nuo Uralo kalnų. Tie tikslai bus atsiekti net žiurint kaštų.“

Sakoma, kad bolševikai mobilizavo visus sverkus vyrus iki 47 metų amžiaus ir visus oficierius iki 55 m. amžiaus.

BOLŠEVIKAI APRIMO LIETUVOJE
Varšava. — Šiuom laiku bolševikai Lietuvos fronte užsilaiko ramiai. Vokiečiai apleidžia Lietuvą, nors tebesilaiko Gardine bei Kaune. Ten randasi nauja divizija Landvero sudaryta iš liuosnorių po komanda generolo Oertzeno.

SVEDŲ VALDŽIA REMIA ESTUS.
Stockholmas. — Svedų karės ministeris pranešė, kad estų rekrutavimo biurui nebus daroma jokių kliūčių, jei liuosnoriai bus užtikrinta ginklai bei maistas. Valdžia pasiuntė Estijon keltą oficierių, kurie ištirs tenyktį dalykų stovį.

PREZIDENTAS VĖL IŠVAŽIAVO FRANCIJON.
New Yorkas. — Kovo 5 dieną, 8:15 valanda iš ryto, Prezidentas Wilsonas vėl iškeliavo Taikos Konferencijon ant laivo George Washington. Manoma, kad Francija (uostą Brest) jis pasiekė 12 d. kovo. Su juo kartu važiuoja ir jo žmona. Išleistuvės nebuvo tokios iškilmingos kaip pirmosios. Išvažiudamas jis pasakė, kad žmonės supras jo žodžius pasakytus Bostone ir New Yorke, bet užtai nekurie politikieriai negalės nieko suprasti.

KONGRESAS UŽSIDARĖ NEPERLEIDĖS DAUGELIO BILIŲ
Washingtonas. — Šešiasdešimt šeštasis S. Valstijų Kongresas užbaigė savo posėdžius 4 d. kovo, neperleides daugelio svarbių bilijū, nes tam pakenkė trijų republikoniškų senatorių taip va-

svetintaučių delei jų veikimo žodžiais tariant Rusijoje žmogui

maž-ko 26 valandas. Nuo 2 val. išryto iki 11:30 prieš piet tie trys senatoriai laikė pagrindas „debatavo“ ir neleido bilijū nusiūti. Tokiu būdu Valdžia negauna 842 milijonų dolarių apmokėjimui skolų. Iš jų 750 milijonų būtų eję gelžkelių palaikymui. Ponas Hines, visų gelžkelių direktorius buvo susirupinęs, ar tik nereikės atiduoti gelžkelių atgal kompanijoms, bet dabar ma-

no gauti pasiskolinti tų pinigų kaip nors nuo šalies biznierių.

Iš kitų bilijū neperėjo vienas duodąs 660 milijonų dolarių pastatymui Amerikos prekybinio laivyno, ir apie penketas kitų.

Filibusteris įvyko todėl, kad Prezidentas Wilsonas nenori sušaukti ekstra kongreso sesijos, kadangi jis turi dalyvauti Tai-

kos Konferencijoje ir negali kar-tuti buti Washingtone bei dirbti su Kongresu.

GUBERNATORIŲ KONFERENCIJA.
Washingtonas. — 3 d. kovo atsivėrė gubernatorių ir miesto majorų konferencija, kuri aptarė darbo ir pramonės padėjimą Suv. Valstijose. Konferenciją atidarė Prezidentas Wilsonas ir trumpoje kalboje nurodė, kad S. V. pramonė nėra taip suirusi kaip Europoje. Beto Prezidentas ir šioje kalboje, kaip daugelyje kitų, priminė, jog valdžios turi tarnauti darbo klesai. Jis sakė:

„Antgalo mes jau pramokstame, kad valdžios biznii yra rupintis paprastais žmonėmis. Antgalo mes jau pradėdam suprastai, jog gerbuvio klausimas gludi džiame kune darbo žmonių, kur-jis dirba pasaulio darbą, ir kad kelrodžiavimas arba tvarkymas nepasibaigia su pasisekimu pramonės arba dirbtuvės, bet tik tuomet esti pilnas, kuomet jis suteikia naudą tiems praščiokėliams, kurie savo prakaitu tas pramonės padaro pasekmingomis.“

Atidaręs konferenciją, Prezidentas Wilsonas prasišalino delei laiko stokos, nes anot jo, jis turis mėnesio darbą atlikti vienoje savaitėje. Darbo Sekretoriui pirmasidžiaujant gubernatoriai išdėstino dalykų stovį savo valstijose. Abelnai imant stovis nėra toks jau baisus. Bedarbių esą apie 700 tukstančių. Ypač neramum Arizona vario kasyklose, kame guli bilijonas svarų neapdirbto vario, kurio nieks neperka, ir West Virginijos anglių kasyklose, kame daug kasyklų stovi užsidarę, nes jų buvusieji pirkejai neduoda užsakymų tikėdamies, jog anglis neužilgo atpigsią.

GUBERNATORIAI PRITARIA SVETIMTAUČIŲ IŠGUDJIMUI
Washingtonas. — Centralė Unijų Federacija iš New Yorko buvusi pasiuntusi gubernatorių konferencijai protestą prieš išgudjimą svetintaučių delei jų veikimo

unijose bei streikuose. Bet konferencija atsakė telegramu, kad svetimtaučiai yra išvaromi ne delto, kad jie veikė pramoniame organizavime, bet delto, kad agitavo nuversti S. Valstijų valdžią.

Darbo Sekretorius kalbėdamas apie tai pranešė, kad streikai Seattle, Butte, Patersone, Lawrence ir kitur buvę iššaukti ne ekonominiais reikalais, bet tikslu inkurti Sovietų valdžią šioje šalyje. Todel Darbo Sekretorius prisiima ant savęs visą kaltę už išgudjimus. Jis ir toliau palengvinsias kelią visiems svefimtapičiams, kuriems tik šios šalies tvarka nepatinka, ir kurie agituoja spēka nuversti dabartinę valdžią.

PREZIDENTAS WILSONAS SUMINKSTINA BAUSMES PPRA-SIKALTĖLIAMS.
Washingtonas. — Prieš išvažia-vimą Prezidentas Wilsonas sumažino bausmes 50 prasikaltėlių, kurie buvo nuteisti pasiremiant šnipavimo įstatymu, o vienam socialistui Krafft, visai dovanojo. Beto manoma, kad ir apie 150 kitų gaus palengvinimą bausmių, nes tos bausmės buvę uždėtos tokiems laikais, kuomet jau smai daugiau valdė negu teisybė.

AMERIKA PERSERGSTI ITALUS.
Washingtonas. — Italai begrobdami jugoslavų žemes taip toli nuėjo, kad pradėjo badu marinti jugoslavus per blokadą. Tas dalykas išsivystė tokiu būdu. Pradžioje vasario italų karinė misija atvyko miestan Laibach, kuriame gyvena daugiausia jugoslavai, ir apsigyveno. Jugoslaviai po sąjungos su serbais jaučia, kad jie nėra Italijos priešais ir todėl tapo didžiai nepatenkinti tokiu italų pasielgimu, ir 19 d. vasario išvijo misiją lauk. Tuomet italai pradėjo keršyti įvesdami maisto blokadą, kuri palietė net čeko-slovakus, mes gelžkeliai ir tą šalį eina per Jugoslaviją. Atsirado badas, o su juo ir betvarkė. Dabar Amerikos valdžia pranešė Italijai pamesti trukdymą maisto siuntimo į Jugoslaviją, nes kitaip pati Italija, kuri be Amerikos negalėtų išsi-penėti, neįaus maisto nuo Amerikos.

APGINA BOLŠEVIZMĄ SENATE
Washingtonas. — Taip vadina-mas Overmano komitetas vėl pradėjo savo tyrinėjimus apie bolševizmą Rusijoje ir jo apastalus čionai. Dabar klausinėjama bolševizmui pritariantiųjų. Pirmu liudininku buvo p-lė Beatty, žy-maus angly generolo Beatty giminaitė. Anot jos bolševikų programa esanti „suvisuomeninimas žemės bei pramonės bei įvykdimas taikos. Jie nori atimti iš pi-

nigų galę daryti pelną. Kitais žodžiais tariant Rusijoje žmogui

Visokios žinios

TAIKOS SUTARTIES PAMATAI

Paryžius. — Lloyd George vėl atvyko Francijon ir tokiu būdu Vyriausi Sąjungiečių Karės Taryba pradėjo apsvarstymą taikos sutarties posmų. Pirmiausiu klausimu buvo Vokietijos nuginklavimas. Pleną tam pasiūlė gen. Foch. Anot jo, vokiečių laivynas turis būti paskandintas. Bediskusuojant šią klausimo dalį atsirado tiek priešingų nuomonių, kad klausimas atidėtas ant toliau. Tuom gi laiku S. Valstijos užreikšė, kad jeigu Vokietijos laivynas bus atiduotas Anglijai, tai S. V. įrgi didins savo laivyną.

Francuzų politikieriams mygant, sąjungiečiai buvo pasiule vokiečiams atiduoti savo laivus ir kitką, už ką jie but gavę maišto vienam mėnesiui. Vokiečiai karštai tam pasipriešino ir atsisa-kė laivų duoti. Yra sakoma, kad tas prives Vokietiją prie bolševizmo, jei sąjungiečiai nenusi-leis. O tuomet — sudiev taika.

Kaslink atmokėjimų tai matomai, kad sąjungiečiai jau sutiko ant sumos. Ji nebus toki didelė kaip francuzai ar anglai buvo išrokovę, bet visgi gana diktoka, nes siekia keletą bilijonų dolarių.

Vakarinis Vokietijos rubežius taippat jau veik nustatytas. Iš žemių gulinčių į vakarus nuo Rheino upės bus įsteigta buferinė valstybė.

VOKIETIJA TURĖS ATMOKĖTI 120 BILIJONŲ DOLARIŲ SAJUNGIEČIAMS

Paryžius. — Komisija kaslink nuostolių atlyginimo atrado, jog 120 bilijonų dolarių kaip tik atlygins vokiečių sąjungiečiams pa-darytas skriaudas. Francija tuoj ir kitų dalykų, kuriuos sparta-reikalauja penkių bilijonų, kurie

turi būti išmokėti auksu, medžiaga ir šėrais, o likusi suma turėtų būti sumokėta bėgyje 25 ar 35 metų. Sąjungiečiai laikysią Rheino srytį iki pinigai nebus sumokėti.

ANGLAI NORI DIDELĖS KARIUMENĖS

Londonas. — Anglų Karės Sekretorius prašė Atstovų Buto suteikti tiek pinigų, kad galima būtų užlaikyti kariumenę iš pus-trėčio milijono vyrų. Vėliaus tas skaičius nusimažins iki 925 tukstančių, bet visgi esą anglai negali rizikuoti staiga sumažinti kariumenę.

LLOYD GEORGE PERSERG-STI MAŽASIAS TAUTAS

Londonas. — Premjeras Lloyd George kalbėdamas vienoje vakarienėje persergėjo mažasias tautas nesekti pavyzdžio didžiųjų grobiant svetimas žemes. „Tai aršiausi klaida, kurią gali papildyti bile tauta, didi ar maža,“ jis sakė.

NAUJA REVOLIUCIJA BERLINE

Kopenhagenas. — Spartakiečiai matomai vėl nori išversti Eberto valdžią ir įvykinti proletaro diktatorystę. Su tuo tikslu jie darbuojasi idant Berliną apimtum visuotinas streikas, o tuom tarpu patis atakuoja policijos namą, buvusią Eichorno tvirtovę. Kol kas jis neužimtas, bet spartakiečiai (prie kurių prisidėjo dalis jureivių) apmetė apie jį barikadas ir su kulkosvaidžiais apšaudė. Centralėje Vokietijoje siaučia visuotinas streikas. Miestą Halle užėmė valdžios kareiviai po kruvinų susirėmimų. Jame rasta sandėliai maisto, rubų

ir kitų dalykų, kuriuos sparta-reikalauja penkių bilijonų, kurie

kiečiai buvo rekvizavę. Leipce

kiečiai buvo rekvizavę. Leipce

kiečiai buvo rekvizavę. Leipce

nevalia vartoti pinigą taip, kad jis uždirbtų kitą pinigą. Jis gali pinigų praleisti kaip nori, bet jis negali juos indėti tokion vieton, kur jie pelyntų daugiau pinigų.”

P-lė Beatty buvo Rusijoje nuo birželio 1917 m. iki sausio, 1918 m. Ji netiki, kad moteris Rusijoje suvisuomenintos, nors persiskyrimai labai palengvinti.

Antru liudytoju buvo škotas Keadie, kuris prisipažino esąs socialistas, pacifistas ir sąžiningas karės priešininkas. Rusijoje jis išbuvo nuo 1916 metų iki gruodžio 1918 metų. Anot jo žemės apvisuomeninimo politika bolševikams geriausiai pavykusi, bet pramonės suvisuomeninimas esąs silpniausia vieta bolševikų valstybėje. Keadie tiki, kad bolševizme daugiau žmoniškumo negu krikščionybėje.

BOLŠEVIZMAS YRA BJAURUS PAVOJUS

Washingtonas. — Trečiuoju liudytoju Senato komisijai tyrinėjant bolševizmą buvo pulk. Robins, galva Raud. Kryžiaus misijos Rusijoje. Jis toje šalyje išbuvo nuo kovo 1917 iki birželio 1918. Anot jo „Rusijoje bolševizmas yra pamatinis pavojus. Aš tikiu kad mes turime užimti teisėję vietą ir bandyti suprasti dalyką apie kurį šnekame. Aš rokuoju Sovietų programą ekonomiškai negalima, o doriškai neteisinga. Leninas man sakė, kad programą gali būti nepavyks, bet agitacija vistiek tęsis. Aš tikiu į politinę demokratiją. Aš tikiu į Krikščioniją. Bet gerbiamieji, aš noriu pasakyti, kad tikiu jog ant tų dalykų dabar taip užpuolama kaip niekad istorijos amžiuose.”

KORESPONDENCIJOS

BINGHAMPTON, N. Y.
Atitaisymas. — No. 9 „V. L.“ p. Steikio korespondencijoje randasi keletas klaidų, kurias skaitau sau už pereiną atitaisyti. Minėtos prakalbos įvyko ne 12 d. vasario, o 26 d. gruodžio, 1918 m. Reikia pažymėti, kad p. Steikis yra oficialis T. F. 127 skyriaus raštininkas, o vienok nežino kiek per prakalbas surinkta pinigų (tą finansų rasti turi žinoti. — Red.) Esu tikras, kad visi aukautojai, išskyrus 3 ar 4, nori žinoti ir viešai matyti atskaitą, kas kiek yra aukavęs, kiek iš viso surinkta, ir kur tie pinigai guli. Beto minėto skyriaus pirm. yra ne J. Stanislovaitis, bet R. Stanislovaitis. P-nas Steikis paduoda priežastį nesuntimo aukų į Centrą Mastausko istoriją. Jūs, broliai, tą istoriją tik prisidengiate. Tikroji priežastis nesuntimo tų aukų yra žinoma man ir kitiems — tai, visai niekam nesiųsti. (Kas žin ar tas būtų teisybė. — Red.)

Jonas Kazlauskas

NEWARK, N. J.
Naujos komedijos. — Partijiniai ginciai vietos lietuvių tarpe pasiekė augščiau laipsnį. Nėgana to, kad vieni kitus vadina įvairiais gražiais vardais, bet keletas ypatų apskelbė save esant Newarko lietuvių augščiau valdžia. Kas drįsta jų autoritetą ignoruoti tam — kalnis! Tai gi, taip sakant, vietos lietuvių padangėse apskelbta kariškas sto vis. Pirmutinis bandymas teisti politiškus prasižengėlius įvyko vasario 28 d. Šv. Jurgio dr. jos susirinkime, p. K. Vaškevičius, T. Fondo 1-mo skyriaus pirm. ninkas, apskundė trečiųjų teisme M. Truską, L. N. F. 12 skyriaus sek. ir S. Adomaitį, L. N. F. aukų kolektorių už peržengimą kariškos disciplinos aukų rinkime. Mat, Truska ir Adomaitis ne pripažino p. K. Vaškevičiaus diktatūros (reikia sukelti revoliuciją) ir rinko aukos į L. N. F. Bi los tyrinėjimai tęsiasi.

Galutinas nuosprendis nuteis mui kaltųjų atsisbu kovo 28 d. Šv. Jurgio dr. jos susirinkime. Truska ir Adomaitis gresia 20 metų kalėjimo. Akstinas.

Pulk. Robinso pasakojimas yra begalo žingeidus ir rodo, kad vien pasidėkavojant tūtį diplomato bukumui, sąjungiečiams ne sisekė sueti su bolševikais ir panaudoti jų savo tikslams.

DARBININKAI PRALAIMI RINKIMUS SEATTLE

Seattle. — Renkant tris atstovus į miesto Tarybą, darbininkai sunkiai pralaimėjo, nes visi trys jų kandidatai gavo labai mažai balsų. Pralaimėjimas rokuojamas už „visuomenės nepritarimą neseniai buvusiems bandymams įvykinti Sovietų valdžią.”

LAIKRODŽIAI VĖL BUS PAGREITINTI VISA VALANDA

Washingtonas. — Kovo 30 d. visi šalies laikrodžiai bus vėl pavyti valandą į priekį, kaip kad buvo pernai. Tokiu būdu miestėnai turės vieną valandą šviesos pavakaryje. Ukininkai tam priešinasi, nes jiems anksčiau reikia keltis, bet jie nieko nepesė kongrese, nes ponai kongresmanai norėdami pakenkti Wilsono Tautų Lygai tol šnekėjo iki priėjo laikas kongresą uždarinti neperleisus to ir kitokių bilijų.

KARĖ KASTAVUSI 197 BILIJONUS DOLARIŲ

Washingtonas. — Karės Sekretorius pranešė, kad sulys skaitlinių visos kariavusios šalys išleidę 197 bilijonus dolarių karės vedimui. Neseniai gen. March pranešė, kad pasaulinės karės nuostoliai vyruose siekė daugiau septynių milijonų.

Ir dar atsiranda ponelių, kurie priešinasi Tautų Lygai!

vą” ir „Vienybę Lietuvinkų.” (Kas žin ką gerbiamas klebonas pasakytų, jei „Lietuva” ir „Vien. Lietuvinkų” patrauktų atsakomybėn už agitavimą prie bolko to? — Red.). Savo kalbą, klebonas užbaigė su pakvietimu atieiti prie staliuko ir jei ne pirkti tai nors pauostyti „katalikiškos” spaudos. Tame „nustyme” vienok dalyvavo vos keletas moterėlių — žilgalvių ir vyrų.

23 d. vasario D. L. K. Vytauto draugija buvo parengusi prakalbą, kurios daug kuo skyrėsi nuo viršuje aprašyto. Žmonių buvo prisirinkę tiek daug, kiek dar Westfielde nėra buvę. Vakaro vedėju buvo Jonas Jerušas, o kalbėtojas — J. J. Roman iš Bastono ir musų miestuko clerk George W. Searle. Protarpiais dainavo Birutos choras iš Spring fieldo, p. V. Kanceliui vadovaujant. Publikai to choro dainos matomai patiko, nes choristai buvo atsukti keletą kartų. Pradžioje ir pabaigoje tapo sudainuota Lietuvos himnas, o prieš p. Searlio kalbą — Amerikos. Ponas Roman kalbėjo ant dviejų temų. Pirmą nupiešė organizacijų, kaip pašelpinių taip idėjinių, naudą, o paskui agitavo lietuvių stverties prekybos. Čia jis užkliudė ir politikos, išgyrė savuosius iki padėsių, bet priminė, kad ir tautininkai dirba dėl Lietuvos. Ponas Searle agitavo visus lietuvių šios šalies piliečiams ir prisidėjo pa gelbėti tame kiek tik įstengs.

Kas girdėjo abejas prakalbas matė knomi skyrėsi vienos nuo kitų. Pabažnytinėje salėje kvepėjo carizmu, sąžinės varžymu, o čia žmogus jautiesi esąs dvidešimtam amžiuje pučiant malonią pažangos vėjelį.

Aš parašiau.

WORCESTER, MASS.

Musų scena. — 23 d. vasario Šv. Kazimiero par. choras sulaušė M. Petrausko operetę „Šventų Naktis.” Žmonių buvo prisirinkus pilna Plaza Teatro salė. Prasidėjus šouimui žmonės pasidarė tylą. Visi su atyda klausėsi. Bet pirmą aktą užbaigus ir pradėjus antrą, rodos kas būtų lošėjus nugadindęs. Orkestra ėmė traukti sia, o lošėjai sau. Geriausia savo rolę (aniolo) atliko p-lė Šalteniūtė. Jos visas trūkumas, tai kad triubos neturėjo. Bet čia režisieriaus kaltė. Keista vėl buvo, kad kareiviai komanda darė anglų kalboje. Daugelis artistų nebuvo tinkamai apsirėdę ar nusigimravę. Žodžių, per geros tvarkos lošime nebuvo. Bet nereikėtų nuliusti. Kitą kartą maž geriau sulauš.

28 d. vasario įvyko p-lių Karužėlių koncertas, kuriame atsilankė nemažai publikos. Apart p-lių Karužėlių dar dalyvavo p-lė I. Avietinaitė ir p-lė Eleanor Usher Downey, kurie griežė ant violoncelos. Po koncerto buvo šokiai.

Meskutis.

OGLESBY, ILL.

Bangos jau užia. (Kiek kartų mes jau esame nurodę, kad liudijai inkryčio nesamoningi „vadovų” kerštamai, užsivarinėjimai ir t. p., kad liudius nori dirbti išvieno, kad pagelbėti tokiai pat vargingai liudijai ten Lietuvoje. Kearny, N. J. lietuvių jau išnešė aiškų protestą prieš vadovų pjtynes. Oglesby, Ill. lietuvių irgi padarė tą patį, ką liudija žemiau talpinama rezoliucija. Ar ilgai dar vadovai miegos, nekrepdami domos į žmonių balsą? — Red.)

Mes, Oglesby kolonijos lietuvių, skaičiuoję 200 asmenų priklausančių prie trjų draugijų, butent Šv. Antano, Šv. Izidoriaus ir D. L. K. Gedimino, atlaikėme mass-meetingą, 2 d. kovo, 1919 metuose, Prano Norkaus svetainėje, Oglesby, Ill, kuriame apkalbėjome aukų Lietuvos Laisvės klausimą.

Pirmiausia mes išnešame protestą prieš tuos partijų vadovus, kurie priešinasi Seimo suaukui. Mes reikalaujame, kad Seimas būtų suauktas į Chicago ir kad abudu Fondų būtų suriungti į vieną bendrą darbą.

Mes gelbėjome ir gelbėsime Lietuvą toliau. Davėme į Raud. Kryžių Washingtonę (turbut Lietuvių Dienoję! — Red.) ir siuntėm pinigų Dr. Basanavičiui į Vilnių. Ale dabar neduosime pa kol nebus vienybės. Turime kelis dešetus dolarių surinkę dar rinkime toliau, ale turi būti vienybė: viena diava, viena kalba, ir vienas darbas paliuosuoti

Lietuvą nuo lenkbernių ir bolševikų!

Pasirašome:
Pirm. Jonas Kazlauskas.
Vice-pirm. Pranas Norkus.
Rašt. Andrius Davidonis.

MUSŲ SKAITYTOJŲ KAMPES

Gerb. „V. L.” Redakcija: —

Bukite taip geri patalpinti jusų laikraštyje čion prisidėdamą mano naują sumanymą, kuris jeigu būtų pavarotas, žymiai sumažintų skaičių Lietuvos išgamų:

1. Visi lietuviai, kurie šiandien bernauja lenkams, turėtų būti tam tikrų komitetų kiekviena mieste sužinoti ir sutraukti į tam tikslui parengtas knygas, užrašant iš kur jie paeina iš Lietuvos ir maždaug apie jų pasidarbavimą žodžiu arba darbu musų priešams. Toki žmonės, susitvėrus naujai Lietuvos valdžiai neturėtų gauti pilnų valstiečio teisių.

2. Čion, Amerikoje, turėtų kiek viename mieste susitverti komitetai netik rinkimui aukų Lietuvos nepriklausomybei, bet ir sužinojimui kiek lietuvių mano grįžti ir apsigyventi Lietuvoje. Taip gi sužinoti ir užrašyti kiekvieną lietuvių, kuris išjuokia lietuvių naudingus darbus ir bando kitus nuo to atkalbinti. Tokiems lietuviams neturėtų būti vietos Lietuvoje.

3. Lietuviai Amerikoje turėtų labiau sekti lenkų politiką ir ant jų užmetimų drąsiai jiems atsakyti, kad mes nenorime nieko su jais turėti.

4. Kiekvienas žmogus, aukaudamas Lietuvos Nepriklausomybei, turėtų visuomet gauti paliudijimą kiek jis aukavo, ir toki paliudijimai būtų jo paspartinėjimui jį į Lietuvą. Neturinti tokių paliudijimų ir neaukavę nei į tautininkų, nei į katalikų Lietuvos nepriklausomybės fondus, turėtų užsmokėti tam tikrą mokestį, arba būti visai neįleistais Lietuvoje.

5. Reikėtų dar kartą bandyti sutraukti visas Amerikos lietuvių spekas visuotinan seiman, ir stengtis šiojią-tokią vienybę užmegzti tarpe musų partijų. Nepiriantieji tokiai vienybei turėtų būti iš musų tarpo išmesti, o jų vieton pastatyti geri žmonės, kuriems yra brangi Lietuvos laisvė.

6. Reikėtų sukrusti dar kartą ir parengti vieną arba dvi savaitės specialiam aukų rinkimui dėl Lietuvos nepriklausomybės. Daug yra lietuvių, kurie galėdami dar nei cento nėra aukavę Lietuvai. Tokis specialis aukų rinkimo laikas galėtų tarnauti tiems apsilėdėliams kaip ultimatas. Jeigu jie ir dabar atsisakytų Lietuvai šelpiti, tad mes aiškiai žinotume, kad jie yra atvirais Lietuvos priešininkais, ir kaip toki būtų užrašyti knygoms.

Dirbkime, broliai, išvieno! Šelpkime nuvargusią Lietuvą!

Kearns Gyventojas.

SVARBĖ ŽINIA LIETUVIAMS, TARNAVUSIEMS S. V. KARIUMENĖJE

Oficialis S. V. Buletinis iš Washington, D. C. praneša, kad kiekvienas kareivis, tarnavęs S. V. kariumenėje ir dabar jau paliosnotas, gaus po \$60 dovanai.

Šitas įnešimas buvo užtvirtintas vasario 24 d. 1919 m.

Kareiviai, kurie dar tarnauja kariumenėje gaus tuos \$60, kuomet jų tarnybos laikas pasibaigs. Negaus tik tieji, kurie (1) yra pa bėgę iš kariumenės, (2) kurie jau pirmiau yra gavę vieno mėnesio užmokestį, pagal aktą, užtvirtintą gegužio 18, 1917, (3) kuriems priguli reguliari pensija, (4) kurie yra numirę arba numirtų, jų giminės šitų \$60 negaus.

Visi lietuviai-kareiviai, kurie yra jau paliosnoti iš kariume-

nės, ir nėra dar gavę šitų \$60 dovanų, tegul greitai atsisaukia žemiaus paduotu antrašu, pasiūdami kartu ir savo paliuosavimą iš kariumenės paliudijimą, taipgi jeigu yra gavę, ir paliudijimą parodantį kiek pinigų yra aplaikę ant savo paskutinės mokes ties išeinant iš kariumenės. Reikia taipgi kartu jiems pranešti kiojioje šakoje tarnavote, kiojiose vietose, ir kur esate savo pirmą prisiegą priėmę. Parašykite savo antrašą aiškiai, o jusų pasiūstį dokumentai, kartu su \$60 dovanų, bus jums greitai atsiųsta.

Atsišaukite sekančiu antrašu:

The Zone Finance Officer
Lemon Building,
Washington, D. C.

Lietuviai-kareiviai, nepraleiskite šitos progos, ir atsiimkite tą, kas jums priguli. Atminkite gerai, kad tik jūs patys galite tuos pinigų atsiimti. Jums numirus, jusų giminės, nei draugai jų negalės gauti.

KAIP ŽMONĖS IŠMOKO PLAUKIOTI JURĖMIS.

Dabar mes matome daugybės laivų ant jurių, kurie bėgyje kelių dienų perveža žmones per didjurius. Bet nevisuomet taip buvo. Buvo laikai kuomet žmonių ne tik negalėjo perplaukti per jures bet ir platesnė upė buvo jiems nepereinama.

Priešistoriškuose laikuose, kuomet žmogus keliaudavo ir priešdavo upę, tai jis įsieškodavo brastos kad perbristi. Budavo atsitikimai, kad žmonės ir bandydavo perplaukti, bet tai retai atsitikimai, nes viena, kad nevisi galėdavo plaukti, o antra, perklausiant nieko negalima buvo nusinėti kiton pusėn. Čia tai žmogus ir pradėjo galvoti, kaip tokiame atsitikime sau pagelbėjus.

Žmogus pastebėjo, kad medis įmestas vandenin plaukia. Jis ir pradėjo galvoti, ar negalima būtų ant to medžio užsėdus persiurti kiton pusėn. Žinoma užsėdus ant medžio irtis — tai bloga kegalda plaukti, o antra, perklausiant nieko negalima buvo nusinėti kiton pusėn. Čia tai žmogus ir pradėjo galvoti, kaip tokiame atsitikime sau pagelbėjus.

Žmogus pastebėjo, kad medis įmestas vandenin plaukia. Jis ir pradėjo galvoti, ar negalima būtų ant to medžio užsėdus persiurti kiton pusėn. Žinoma užsėdus ant medžio irtis — tai bloga kegalda plaukti, o antra, perklausiant nieko negalima buvo nusinėti kiton pusėn. Čia tai žmogus ir pradėjo galvoti, kaip tokiame atsitikime sau pagelbėjus.

Žmogus pastebėjo, kad medis įmestas vandenin plaukia. Jis ir pradėjo galvoti, ar negalima būtų ant to medžio užsėdus persiurti kiton pusėn. Žinoma užsėdus ant medžio irtis — tai bloga kegalda plaukti, o antra, perklausiant nieko negalima buvo nusinėti kiton pusėn. Čia tai žmogus ir pradėjo galvoti, kaip tokiame atsitikime sau pagelbėjus.

Paskui žmonės jau išmoko dirbti mažus laivelius. Paėmę stoną medį, jie išmė jo vidurį ir tokiu būdu pasidarė laivelį. Šitokis tai laivelis buvo pirmtakum šiandieninio laivo, nes nuo jo išmoko žmonės statyti didžiausius laivus.

Pirmiausiai žmonės nežinojo kas yra irklas. Kad persikelti per upę, tai budavo vartojama ilgi smaigai. Kur buvo upė ant tiek gili, kad smaigais dugno negalima buvo pasiekti, ten jau ir pasiūti nemokėjo. Daug, daug vėliau žmonės išrado irklus. Kuomet jau buvo išrasti irklai ir laivai buvo statomi dideli, tai jau žmonės leisdavosi toli į jures. Taip senovės finikiečiai vėdžiminėmis jurėmis nusikeldavo iki Gibraltari. Sakoma, kad jie nusikeldavo net iki dabartiniai Anglijai. Finikiečiai jau nau dodavo ne tikrai irklus, bet ir žėglius. Apskritai senovės laikuose laivus varydavo irklais. Belaisvius suvarydavo laivan ir jie turėdavo irklais varyti. Tai buvo begalo sunkus darbas.

Žmonės išvažiavę į jures labai tankiai paklysdavo. Kuomet budavo giedri diena ar naktis, tai kelionėje vadovaudavosi saule ir žvaigždėmis, bet jeigu užeidavo miglos, tai jau visai nebudavo galima keliauti.

Kuomet žmonės pradėjo plaukioti jurėmis, jiems reikėjo ir jų primityvų laivelį gerinti. Jie išrado vairą ir ankerį. Abu šitai išradimu lošė nemažą rolę laivų istorijoje. Juodu tapo išras tu dar koki 700 metų pirm Kristaus ir iki šiai dienai dar yra vartojami.

Laivai su žėgliais ir irklinių ku varomi buvo vartojami iki 18 metasimio pradžios. Nieko naujo nebuvo išrasta per visus vidurinius amžius. Viskas kas pasikeitė, tai tik tai laivų forma, bet tas juk jokios svarbos neturi.

Pradžioje 18 šimtmečio likosi išrastas svarbiausias jurininkystės įrankis — kompasas. Tiesa, magnetito rodyklė buvo žinoma kiniečiams nuo tukstančio metų, bet žmonės nieko apie tai nežinojo ir negalėjo pasinaudoti. Kompasas jau buvo tuomi geras, kad jis teisingai kelią rodė, ir tai dieną ar naktį. Kompasas išradus jau laivai jurėse neklaidžiodavo, bet keliaudavo tiesiu keliu.

Kuomet pradžioje 18 šimtmečio, amerikietis Fultonas išrado garą ir pritaikė jį prie laivų varymo, tai nuo tada jurininkystė je užstojo visai kita gadyne. Pradžioje laivai greitai vaikščioti. Ant galo Stevensonas pastatė pirmutinių garlaivį, kuris jau be žėglių pagalbos perplaukė Atlantiką. Tai buvo 1839 metuose. Nuo to laiko garlaiviai jurėse vis darėsi greitesni, didesni ir paran kesn.

Šiandien gi garlaiviai yra kar-tais tokio didumo, kad juose sutelpa daugiau žmonių, negu kad yra kokiame miestelyje. Yra tokių garlaivų, kuriuose viskas taip pulkiai intaisyta, kad žmogus jaučiasi jame geriau negu namieje. Šiandien geriausia ir pigiausia kelonė tai jurėmis. Už tai dabar vis pasaulio tautos ir trokšta kad jų kraštai prieitų prie jurių, nes jomis galima visur nuvykti. Taipgi ir eina ginčai už jurių linosybę, tai yra, kad jurėmis kiekvienas galėtų plaukioti kur tik tai jis nori. Kuomet žmonės nemokėjo plaukioti jurėmis, tuomet niekas ir nesistengė prieiti prie jurių, bet dabar dasigavimas link jurių, tai kiekvienos tautos siekinys. Ir musų Lietuvos kraštas prieina prie jurių. Turime tik stengtis ingyti portus, o Lietuvos šviesi ateitis bus mums užtikrinta.

ties gili, kad smaigais dugno negalima buvo pasiekti, ten jau ir pasiūti nemokėjo. Daug, daug vėliau žmonės išrado irklus.

Kuomet jau buvo išrasti irklai ir laivai buvo statomi dideli, tai jau žmonės leisdavosi toli į jures. Taip senovės finikiečiai vėdžiminėmis jurėmis nusikeldavo iki Gibraltari. Sakoma, kad jie nusikeldavo net iki dabartiniai Anglijai. Finikiečiai jau nau dodavo ne tikrai irklus, bet ir žėglius. Apskritai senovės laikuose laivus varydavo irklais. Belaisvius suvarydavo laivan ir jie turėdavo irklais varyti. Tai buvo begalo sunkus darbas.

Žmonės išvažiavę į jures labai tankiai paklysdavo. Kuomet budavo giedri diena ar naktis, tai kelionėje vadovaudavosi saule ir žvaigždėmis, bet jeigu užeidavo miglos, tai jau visai nebudavo galima keliauti.

Kuomet žmonės pradėjo plaukioti jurėmis, jiems reikėjo ir jų primityvų laivelį gerinti. Jie išrado vairą ir ankerį. Abu šitai išradimu lošė nemažą rolę laivų istorijoje. Juodu tapo išras tu dar koki 700 metų pirm Kristaus ir iki šiai dienai dar yra vartojami.

Laivai su žėgliais ir irklinių ku varomi buvo vartojami iki 18 metasimio pradžios. Nieko naujo nebuvo išrasta per visus vidurinius amžius. Viskas kas pasikeitė, tai tik tai laivų forma, bet tas juk jokios svarbos neturi.

Pradžioje 18 šimtmečio likosi išrastas svarbiausias jurininkystės įrankis — kompasas. Tiesa, magnetito rodyklė buvo žinoma kiniečiams nuo tukstančio metų, bet žmonės nieko apie tai nežinojo ir negalėjo pasinaudoti. Kompasas jau buvo tuomi geras, kad jis teisingai kelią rodė, ir tai dieną ar naktį. Kompasas išradus jau laivai jurėse neklaidžiodavo, bet keliaudavo tiesiu keliu.

Kuomet pradžioje 18 šimtmečio, amerikietis Fultonas išrado garą ir pritaikė jį prie laivų varymo, tai nuo tada jurininkystė je užstojo visai kita gadyne. Pradžioje laivai greitai vaikščioti. Ant galo Stevensonas pastatė pirmutinių garlaivį, kuris jau be žėglių pagalbos perplaukė Atlantiką. Tai buvo 1839 metuose. Nuo to laiko garlaiviai jurėse vis darėsi greitesni, didesni ir paran kesn.

Šiandien gi garlaiviai yra kar-tais tokio didumo, kad juose sutelpa daugiau žmonių, negu kad yra kokiame miestelyje. Yra tokių garlaivų, kuriuose viskas taip pulkiai intaisyta, kad žmogus jaučiasi jame geriau negu namieje. Šiandien geriausia ir pigiausia kelonė tai jurėmis. Už tai dabar vis pasaulio tautos ir trokšta kad jų kraštai prieitų prie jurių, nes jomis galima visur nuvykti. Taipgi ir eina ginčai už jurių linosybę, tai yra, kad jurėmis kiekvienas galėtų plaukioti kur tik tai jis nori. Kuomet žmonės nemokėjo plaukioti jurėmis, tuomet niekas ir nesistengė prieiti prie jurių, bet dabar dasigavimas link jurių, tai kiekvienos tautos siekinys. Ir musų Lietuvos kraštas prieina prie jurių. Turime tik stengtis ingyti portus, o Lietuvos šviesi ateitis bus mums užtikrinta.

Šitas įnešimas buvo užtvirtintas vasario 24 d. 1919 m.

Kareiviai, kurie dar tarnauja kariumenėje gaus tuos \$60, kuomet jų tarnybos laikas pasibaigs. Negaus tik tieji, kurie (1) yra pa bėgę iš kariumenės, (2) kurie jau pirmiau yra gavę vieno mėnesio užmokestį, pagal aktą, užtvirtintą gegužio 18, 1917, (3) kuriems priguli reguliari pensija, (4) kurie yra numirę arba numirtų, jų giminės šitų \$60 negaus.

Visi lietuviai-kareiviai, kurie yra jau paliosnoti iš kariume-

ties gili, kad smaigais dugno negalima buvo pasiekti, ten jau ir pasiūti nemokėjo. Daug, daug vėliau žmonės išrado irklus. Kuomet jau buvo išrasti irklai ir laivai buvo statomi dideli, tai jau žmonės leisdavosi toli į jures. Taip senovės finikiečiai vėdžiminėmis jurėmis nusikeldavo iki Gibraltari. Sakoma, kad jie nusikeldavo net iki dabartiniai Anglijai. Finikiečiai jau nau dodavo ne tikrai irklus, bet ir žėglius. Apskritai senovės laikuose laivus varydavo irklais. Belaisvius suvarydavo laivan ir jie turėdavo irklais varyti. Tai buvo begalo sunkus darbas.

Žmonės išvažiavę į jures labai tankiai paklysdavo. Kuomet budavo giedri diena ar naktis, tai kelionėje vadovaudavosi saule ir žvaigždėmis, bet jeigu užeidavo miglos, tai jau visai nebudavo galima keliauti.

Kuomet žmonės pradėjo plaukioti jurėmis, jiems reikėjo ir jų primityvų laivelį gerinti. Jie išrado vairą ir ankerį. Abu šitai išradimu lošė nemažą rolę laivų istorijoje. Juodu tapo išras tu dar koki 700 metų pirm Kristaus ir iki šiai dienai dar yra vartojami.

Laivai su žėgliais ir irklinių ku varomi buvo vartojami iki 18 metasimio pradžios. Nieko naujo nebuvo išrasta per visus vidurinius amžius. Viskas kas pasikeitė, tai tik tai laivų forma, bet tas juk jokios svarbos neturi.

Pradžioje 18 šimtmečio likosi išrastas svarbiausias jurininkystės įrankis — kompasas. Tiesa, magnetito rodyklė buvo žinoma kiniečiams nuo tukstančio metų, bet žmonės nieko apie tai nežinojo ir negalėjo pasinaudoti. Kompasas jau buvo tuomi geras, kad jis teisingai kelią rodė, ir tai dieną ar naktį. Kompasas išradus jau laivai jurėse neklaidžiodavo, bet keliaudavo tiesiu keliu.

Kuomet pradžioje 18 šimtmečio, amerikietis Fultonas išrado garą ir pritaikė jį prie laivų varymo, tai nuo tada jurininkystė je užstojo visai kita gadyne. Pradžioje laivai greitai vaikščioti. Ant galo Stevensonas pastatė pirmutinių garlaivį, kuris jau be žėglių pagalbos perplaukė Atlantiką. Tai buvo 1839 metuose. Nuo to laiko garlaiviai jurėse vis darėsi greitesni, didesni ir paran kesn.

Šiandien gi garlaiviai yra kar-tais tokio didumo, kad juose sutelpa daugiau žmonių, negu kad yra kokiame miestelyje. Yra tokių garlaivų, kuriuose viskas taip pulkiai intaisyta, kad žmogus jaučiasi jame geriau negu namieje. Šiandien geriausia ir pigiausia kelonė tai jurėmis. Už tai dabar vis pasaulio tautos ir trokšta kad jų kraštai prieitų prie jurių, nes jomis galima visur nuvykti. Taipgi ir eina ginčai už jurių linosybę, tai yra, kad jurėmis kiekvienas galėtų plaukioti kur tik tai jis nori. Kuomet žmonės nemokėjo plaukioti jurėmis, tuomet niekas ir nesistengė prieiti prie jurių, bet dabar dasigavimas link jurių, tai kiekvienos tautos siekinys. Ir musų Lietuvos kraštas prieina prie jurių. Turime tik stengtis ingyti portus, o Lietuvos šviesi ateitis bus mums užtikrinta.

Šitas įnešimas buvo užtvirtintas vasario 24 d. 1919 m.

Kareiviai, kurie dar tarnauja kariumenėje gaus tuos \$60, kuomet jų tarnybos laikas pasibaigs. Negaus tik tieji, kurie (1) yra pa bėgę iš kariumenės, (2) kurie jau pirmiau yra gavę vieno mėnesio užmokestį, pagal aktą, užtvirtintą gegužio 18, 1917, (3) kuriems priguli reguliari pensija, (4) kurie yra numirę arba numirtų, jų giminės šitų \$60 negaus.

Visi lietuviai-kareiviai, kurie yra jau paliosnoti iš kariume-

LIETUVOS ZEMLAPIS

Tik tai \$1.00

Paiskubink nusipirkti.

Pirmutinis ir plačiausias Lietuvos žemlapis — spalvuotas. Nedaug tapo išleista, trumpu laiku išsibaigs. Pinigus siųskite Money Order arba dolarine.

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PENKTOJI PASKOLA — PERGALĖS PASKOLA

Apie pabaigą kito mėnesio, S. V. valdžia ir vėl atsisauks į savo gyventojus su nauja paskola.

Pirmosios keturios paskolos buvo žinomos, kaip „Laisvės Paskolos“, nes jos buvo renkamos vientik apginklavinimui ir užlaimymui spėkų, kurios gynė šios šalies teises ir liuosybę nuo užpuolančių priešų. Penktoji-gi paskola bus žinoma, kaip „Pergalės Paskola“, ir ji bus pašvęsta atstatymui ir sutvarkymui to, kas buvo karės laiku sugriauta, arba išstumta iš normalio bėgio.

Kiekvienam mąstančiam žmogui yra aišku, kad jeigu Suvienytos Valstijos nebūtų turėję pirmesnių paskolų, jos nebūtų galėję į taip trumpą laiką suorganizuoti ir apginkluoti stiprią kariūmenę ir laivyną.

Sąjungiečiai vieni vargiai būtų galėję atsilaukti prieš vokiečius, ir pasekme to, gal vokiečiai šandieną būtų triumfavo ant viso pasaulio.

S. V. pinigai, reiskia, žymiai prisidėjo prie nuveikimo vokiečių ir prie greitesnio karo užbaigimo.

Kiekvienai paskolai atsidarius, lietuviai su entuziazmu skolino pinigų S. V. valdžiai, per ką ir jie nemažai prisidėjo prie nugalėjimo S. V. prieš.

Šiandieną jau karo nėra. Bet po jo seka sunkus atstatymo ir sutvarkymo darbas, kuris taipgi reikalauja milijonų dolarių.

S. V. valdžia turėjo labai didelias išlaidas karės metu, ir kad jas padengs, ji dabar vėl atsisauks į savo gyventojus, prašydama naujos paskolos.

Nėra abejonės, kad lietuviai, išpirkę taip daug pirmesnių „Laisvės Paskolų Bondų“, nepasilikis užpakalyje kitų ir šitos paskutinės „Pergalės Paskolos“ laiku.

DEMOKRATIJOS ĮNAGIAI

Lietuva mažiausiai turės 3 milijonus gyventojų. Ir jei tų gyventojų didžiulios norai ir troškimai bus išpildyti (o už tą kiekvienas tėvynainis kovoja!), tai jie gyvens liuosai savo demokratinėje Respublikoje. Kaip jau kartą nurodžiau, tą savo Respubliką išvadaus, jei palaikys visuotiniojo balsavimo, o išlauko Demokratinį Tautų Lygą. Čionai pagvilidinsime kokiū būdu tą visuotiną balsavimą geriausiai būtų galima pritaikyti, idant Respublika ingytų kotobuliausią formą, gerbuvį ir tikrai pildytų jos piliečių valią.

Valstybėje tvarką užlaiko įstatymai ir tų įstatymų pildytojai piliečiai. O žmogus geriau pildo įstatymus tuomet, kuomet jis jau čiasi pats juos padaręs. Todel demokratinėse valstybėse įstatymdavaus teisę prisiėmė paties žmonių. Jie įstatymus daro; jie juos ir panaikina. Visas tas darbas atliekamas tam tikruose įstatymdavystės Butuose, kaip tai Dumoje, Parlamente, Kongrese ir t. p. Į tuos Butus piliečiai išrenka kokiū nors būdu savo valios reikšėjus, kurie ir svarsto, taiso, daro ir tveria įstatymus.

Laikui bėgant pasirodė, kad nevisados tie Butai patiekia tokius įstatymus, kurie ištikro pakeltų visuomenės gerbuvį ir būtų jai naudingi. Į Butus daugiau sia renkami advokatai, politikieriai, nes „mat jie jau geriau apsispręse su politika ir įstatymais.“ Apsispręse tai apsispręse. Tik dėja, ne visi tokie atstovai grynai išrinkti, kad panaudoti savo prityrimą savo rinkėjų laimei. Ir beto, jie tankiai ne-

žino smulkmeniškai padėjimo tų, kuriems jų patiekiami įstatymai reiks pildyti. Jie nežino, ko ukininkas trokšta, o ko kumetys; ko darbininkas, o ko darbdavis. Teisybė, dabartiniu laiku, spaudai praplitus, rupeštingas atstovas gali dažniti nuomonę netik tų, kurie jį rinko, bet ir abelnai visuomenės. Bet dar tas nereiskia, kad jis paklausys to balso. Galima paklausti, kodėl politikierius ar advokatus renka piliečiai, o ne kitokius. Ogi dėl tos aiškos priežasties, kad tikraisai ukininkas, kumetys, darbininkas, darbdavis neturi laiko sėdėti pora-trejetą metų įstatymdavystės Butuose. Jam reikia prižiūrėti ukis, dirbtuvę, duonos kasnis. Jei jis juos apleis ant keleto metų, o paskui jo neišrinktų vėl, tai jo pragyvenimo šaltinis dikčiai sublogėtų. Jo draugai, kurie beperstojos dieną-naktį buvo prie savo darbo, daug laimingesni, nes neatleidžia dirbo ir jiems nereikia it naujakuriam buti. Šitiems ir panašioms, nes visų negaliu čia suminėti, netikumsams panaikinti ir buvo pramanyta taip vadinami Demokratijos įnagiai: referendumas, iniciativa ir atšauka (recall).

Šveicarija buvo, berods, pirmutinė šalis, kuri įsigijo tuos įnagius. S. V. jau taipgi yra nemažai valstijų, kurios tai vienoje, tai kitoje formoje juos turi.

Kas tai yra referendumas? Tai atidavimas žmonių nuosprendžiui naujai patiektų įstatymų, arba lotyniškan šnekanč, žmonių ratifikacija įstatymų. Duokim, Vokietijoje įstatymas perėjęs reikštą, eina dar Budesraton, o paskui jau kaizerio užtvirtinimui. S. V. visi finansų įstatymai pradedą kelionę Atstovų Bute, eina Senaton, o paskui Prezidentui pasirašyti. Gi prie teoretinio referendumo, visų įstatymų užtvirtinimui priglūti žmonėms, kurie savo balsais nusprendžia ar priimt jis, ar atmeti. Tokiu būdu referendumas nepaveiktų įstatymdavystės Butams perleisti tokių įstatymų, kurie aiškiai nepatinęka didžiuliam piliečių ir kurie nenėsi jiems naudos. Žinoma, valstybių gyvenime yra įvairiausių referendumo formų, kurių kol kas man neapeina išskaitiluoti.

Iniciativa reiskia tą, kad koks nors piliečių nuosimtis gali sudaryti įstatymą ir jį paduoti arba į įstatymdavystės Butus dėl apsvartymo, arba stačiai piliečių referendumui. Tas nuosimtis yra abelnai nuo 5 iki 25.

Atšauka nesivartoja prieš įstatymus, bet prieš žmonių išrinktus atstovus ir valdininkus. Duokim atstovas yra netikės ir nepildo tinkamai savo pareigų. Tuo met dalis piliečių, sakysim 10-25 nuosimtis už jį balsavusių nusprendžia jį atšaukti, ir jis yra atšaukiamas jei piliečių didžiulima taip nubalsuoja, bile kada.

Demokratijos įnagių neapribėžiota vartonė duotų tą, kas vadinama „tiesioginė įstatymdavystė“ (direct legislation). Tuomet nereiktų nei Atstovų Butų, nei parlamentų. Piliečiai patis sustatytų įstatymus ir patis juos priimtų ar atmetų; jie patis išsiskirtų savo valdininkus ir juos atšauktų, nelaukiant iki išbaigos jų tarnavimo laikas.

Bet tas prie dabartinių sąlygų negali įsiknyti ir vargiai kada nors grynai įsiknyti. Tam yra dvi priežastys. Viena, tiesioginė įstatymdavystė nedaleidžia apsvartymo, debataavimo. Čia bus piliečių, kuriems apeina pasinomas įstatymas jį sustato nesiklausdami priešininkų arba neįsklausdami jų pusės, kuri galėtų kiti nors sveiko suteikti įstatymo

pagerinimui. O antra, ne visi piliečiai tinkamai yra mokinti, kad suprasti pilnai ką įstatymo žodžiai ir sakiniai reiskia. Vėl, tuomet dikčiai pasidauina piliečio balsavimų kiekybė, taip, kad esant daugeliui įstatymų ir norint tinkamai juos „išvirsinti“ reiskia labai daug laiko.

Tokiu būdu Šveicarijoje ir 23 valstijose Amerikoje yra padėti įvairūs apribėjimai tiems Demokratijos įnagiams. Svarbiausiu ir geriausiu bene bus tas, kad naudojant iniciativą įstatymas turi būti perduotas įstatymdavystės Butui, kuris paskirtame laike jį apsvarto ir paduoda piliečių referendumui — taip, kaip jis jam buvo induotas arba su pataisymais arba kartu su kitu įstatymu, kurį Butas sustatė ir mano esąs geresniu už piliečių pridutąjį. O paskui visi piliečiai referendumu išaria savo nuosprendį.

Referendumas, iniciativa ir atšauka suteikia šalies piliečiams tą, kad jų atstovai visados jaučia jų nuomonį ir norų spaudimą, kad įstatymai yra tokie, kokius jie nori, kad valdininkai yra sugabus ir tinkamai pildo savo priedermes. Jei to nėra arba jei įstatymai negerai, tai tuomet kalti patis piliečiai už nerangumą. Bet susipratę, jie gali vėl pakreipti Demokratiją geran keliu.

Tuos įnagius vartoja kas kart vis daugiau ir daugiau žmonių. Vartosime ir mes juos, lietuviai, jei mūsų troškimai išsipildys, jei Lietuva bus Demokratinė Respublika, jei mes patis dieną-naktį budėsime ties Liuosybės aukuru ir šviesimės, moksimės, negailėdami triuso ar brangių valandų.

Sarunas.

Sąjungiečiai ir Lietuva.

Intekmingiausios Londono laikraštis „Times“ rašydamos apie naujas išlygas, kurias gen. Foch pasiūlys vokiečiams, tarp kitko nurodo, kad ateityje opiausią pasaulio vietą busianti Rytų Europa (Lietuva, Lenkija ir tt.). Todel tos valstybės, kurios taps sukurios tarp Baltiko ir Adriatiko jurių reikalaus stiprinimo visomis priemonėmis, kokias tik sąjungiečiai turi. Times sako:

„Nors Francija turi ypatingą domę ant vakarų fronto, bet bolševikinei Rusijai atsilkus, jai reikalingas naujas talkius Rytuose vieton buvusios Rusijos. Jos žmonėms būtų didelis džiaugsmas jį tuo talkiumi būtų linija laisvų tautų. Musų (t. y. anglių) pozicija turi daug panašumo su Francijos. Svarbiausiu susinešimo keliu, kurį Tautų Lyga turės su laisvom tautom esančiom tarpe Baltiko ir Adriatiko jūrų, bus jūros. Todel mes ir rupinamės liuosu plaukiojimu po Baltijos juras. Beto mes norime, kad jų rytinėje dalyje rastųsi draugiškos valstybės, kurios galėtų Lygos laivynui implaukusiam Baltijon suteikti progą daryti pataisas bei liuosai veikti.“

Palikę Francijai rūpintis įsteigimu buferinių valstybių Rytuose, angliai nori to paties buvusioje Turkų Imperijoje, idant tuomi apsaugoti Indiją. Tokiu būdu angliai esą turi specialius interesus Palestinoje, Arabijoje ir Armenijoje. Tos šalys bus „globoje“ kaip kad bus globoje ir šalys Rytų Europoje.

Rusai nori visos Lietuvos.

Paryžiaus laikraštis „Echo de Paris“ praneša, kad Augustinas Valdemaras, galva Lietuvių Tautos Delegacijos, aptarė su M. Maklakovu, rusų pasiuntiniu Paryžiuje, sekamą lenkų propoziciją: Lietuvai reikią padalinti ir šiaurinę jos dalį atiduoti Rusijai, o pietinę Lenkijai. Ta propozicija neranda pritarimo tarpe tų rusų, kurie dirba idant vėl suvienyti Rusiją. Šie rusai prisilaukiu nuomonės, jog visa Lietuva turi priklausyti Rusijai.

Tai gi matome, kad lenkai dieną-naktį dirba idant suskaldyti busiančią Lietuvą Valstybę. Pas juos sumanymų ir darbo tam tikslui netruksta. Išskaitiluoti jų darbus pastarame laike (kuomet

sąjungiečių komisija tyrinėja dalykų stovį Lenkijoje, ir kuomet Sąjungiečių Karės Taryba svarsto Lenkijos klausimą) nėra reikalo: „V. L.“ skaitytojai atidžiai skaitanti laikraštį, juos žino, nes mes stengiamės juos aiškiai išdėstyti.

Lenkai turi vieną frontą, vieną pripažintą valdžią ir vieną politika, ir todel visi dirba išvien pagrobimui svetimų žemių. O ką daro taip vadinami katalikų „vadovai“, kurie nenori vieno lietuvių fronto, vienos lietuvių Tarybos, vieno lietuvių fondo, vieno lietuvių (ne partijų) Seimo? Arnelošia jie lenkams į rankas?

Daugiau balsų už Seimą.

Judėjimas už Seimą, arba geriausai sakant už vieną Lietuv. Tarybą ir vieną Lietuv. Išdą, auga. Prie užpereiname numeryje minėtų draugijų ikišiol prisidėjo sekancios:

Chicago 39 Tautos Fondo skyrius, turintis apie 800 narių 26 d. vasario, didžiuliu balsu, kunigui Mikšui ir keliems priešnianties, nutarė kad Seimas būtų ir kad jis įvyktų Chicagoje.

23 d. vasario Detroito Sv. Jurgio dr. nutarė kad Seimas reikalingas, nes jis „turis suvienyti lietuvių demokratų darbininkus ir atidaryti jiems kelią į Lietuvą.“

2 d. Chicagoje įvyko 53 organi zacijų susirinkimas, kuriame dalyvavo apie šimtas atstovų, vienbalsiai nutarė Seimą šaukti, nors Tarybos jam ir nepirtartų. Seimo vieta pageidaujama kad būtų Chicagoje.

1 d. kovo Illinoisaus Pašelpinis Klubas, Bridgeport, Chicagoje, nusprendė, kad Seimas neatbūtinai reikalingas, ir kad jis įvyktų Chicagoje. Klubas turi 300 narių.

25 d. vasario Ciero, Ill. įvyko Dr. J. Saryšo susirinkimas, kuris aptarė Seimo klausimą, paliko jį paskiroms draugijoms išristi.

Sv. Kazimiero dr. ja Bostone ir gi apsvartė Seimo klausimą bei išnešė tame reikale rezoliuciją, kuri išdalies skamba:

„Mes stojame tik už Visuotiną Lietuv. Seimą, kuris būtų suauktas neveltui, kaip kiti Seimai Amerikos lietuvių, bet visos srovės privalo priversti savo vadovus, kad jie sustaiktų ir suvienytų visus Amerikos lietuvių fondus į vieną fondą ir veikų visi visų lietuvių vardu, o ne atskiros partijos.“

Oglesby, Ill. lietuviai išnešė ir gi panašią rezoliuciją (žiūrėk korespondencijų skyriuje).

23 d. vasario 68 TMD. kp. Detroito nubalsavo už „kogeiciausį suaukiamą Visuotinio Amerikos Lietuv. Seimo.“ kadangi „nėra harmonijos veikime del lietuvių labo.“

Vasario 26 d. So. Omaha draugijos: SLA. 87 kp., Sv. Ražančias Moterų. TMD. 17 kp., LSS. 131 kp., Šviesos draugija, Dainorių Birutės Klubas, ir Ligoje Pašelpos vienbalsiai pritarė „kogeiciausiam Seimo suaukimui.“ Beto jos pasmerkė visokius partvyiškus ginčus ir sakė „visi privalo dirbti išvien del Lietuvos Nepirgulmybės.“

Iš Amerikos Lietuv. Tautinės Tarybos Raštinės.

Posėdis Kovo 4, 1919, New York. N. Y. Ištraukos iš įvairių pranešimų: 1) Dr. Šliupas rašo iš Londono, jogei su vietinių lietuvių parama bandoma inkurti informacijos biurą ar Tarybą. Valdemaro Londone jau neužspėja. Jau inteikta Anglijos valdžiai svarbus lietuvių memorandumas. Patvirtina, jogei Lietuvos valdžia yra vedama Tarybos ir ministerijos su premjeru Šlezevičium. Paryžiun deleguoti Prof. Valdemaras ir M. Yčas. Kaslink Olšausko, Siemaškos Daujoto ir Rozenbaumo, tai jie buvo siųsti ne konferencijon, bet gauti Lietuvai pagalbą kareiviais ir pinigais; jie grįžta Lietuvon Vasario 1 d. Gabrys padarė neaktą skelbdamas nuo lietuvių, buk Liepojus, Ryga ir Mintauja tai lietuviški miestai, už ką Latviai labai įmiršo. Ims laiko, iki klaida bus atitaisyta. Lietuvos kariūmenė atmušė bolševikus iš Šiaulių, pergalejo pas Kaišėdorus, ir dabar bolševikai krastosis iš Vilniaus. Reikia liuosnorių iš Amerikos, reikia amuniejios, gin-

klų ir pinigų. „Duokite tai vis!“ — užbaigia Dr. Šliupas. Dar praneša, jogei kun. Viskontas labai sunkiai Romoje susirgo, ir reikalauja apie 1000 dol. amerikiečių pagalbos; jisai daug rašė Francužų kalboje apie lietuvių ir jo veikalai Paryžiuje dabar esą labai brangintini. 2) Vilmon to pasiūsta kablegramas: Valdemarui, Lansingui ir kit. 3) padėkos laiškas „Outlook“ „Literary Digest“ už dailius straipsnius apie Lietuvą. 4) paraginimai liuosnorių komisijai. 5) Kereškio valdžia teiraujasi su lietuviu pasikalbėti. 6) Tarybos izde yra \$1186.90 (be išmokėjimų už žemlapius, kas ištuštins). 7) Iš Pild. Kom. Washingtone patiekė dailų memorandumą išvažiujančiam Prezidentui induoti. 8) Didieji memorandumai su žemlapiais inteikti spaudai ir kongresmanams, kas sukėlė naują žingei dumą apie lietuvių tautą.

Nutarimai: 1) Šliupas ir Naru ševičius informuoti, jogei musų visi delegatai pavedami Didžiiosios Lietuvos delegacijos autoritetui po vadovystę Prof. Valdemaro. 2) Adv. Lopatto, kuris išvažiuoja Europon Kovo 7, ingalioti, delegato teisėmis, taipgi rekomenduoti Raudonajam Kryžiui, kaip intikėtiną žmogų perversiti Lietuvon visas aukas per „Lietuvių Dieną“ surinktas. 3) Išvažiuojant ar kitaip išeinant vir durinės srovės atstovams iš Pildomojo Komiteto, sustatyta nauja atstovybė iš šių: P. S. Villmontas, J. O. Širvydas, V. F. Jankauskas, M. J. Vinikaitis, V. K. Račkaukas (kitus du stingančiu atidėta sekanciam susirinkimui papildyti). J. O. Širvydas. A. L. T. T. Sekret.

Apie Centralio Komiteto pinigus.

Pereitame numeryje minėjome, kad advokatas J. S. Lopatto išvažiavo į Europą, idant padalinti C. K. pinigus Lietuvos badaujančiams. Dabar C. K. sekretorius, V. Račkaukas, praneša smulkmenų apie tai, kokius pinigų P. Lopatto išvežė ir kas bus daroma su tais 130 tukstančių dolarių, kurie guli Raudonojo Kryžiaus globoje. „Tėvynės“

No. 10 jis sako:

„Ponas J. S. Lopatto paėmė su savim visus pinigus, kurie tik buvo C. K-to izde. Sale to iš Raudonojo Kryžiaus Draugijos gavo ingaliojimą iš tirti musų žmonių gyvenimo sąlygas Europoje — ypatingai, žinoma, Lietuvoje, — kas bus atlikta drauge su Raudonojo Kryžiaus Skyrių Europoje pagelba. Beveik nėra abejonės, kad p. J. S. Lopatto galės daisigauti ir į Lietuvą, kartu su Raudonojo Kryžiaus Komisija, kurią pradžioje siųsti R. K. Draugija Washington. Tenai esant musų C. K-to pirmininkui ir patyrus, kokios lietuvių šelpimo organizacijos yra musų valdžios užgirtos ir pripažintos, bus pranešta apie tai Amerikos Raud. Kryžiui, ir tuokart visi lietuvių Dienos pinigai, kurių yra 130 tukstančių dolarių, bus persiūsti Lietuvon.“

Tai yra labai svarbus dalykas. Dabar C. K-to Pirmininkui užmezgus ryšius su Europa, atsidaro kelias šelpimui mūsų brolių, ko negalėjome daryti per ištusis dviejus metus.“

Jeigu atsidarytų tikri susinešimo keliai su Lietuva, tai C. K. skyriai turėtų sparčiai bruzdėti renkant pinigus, drabužius, apavą, ir kitką Lietuvos žmonių šelpimui. Pats gi centras turėtų susinešti su ponu Hooveriu, kad gaus maisto, ir su ponu Hurley, kad gaus laivų.

Adv. Lopatto kelionė Europon yra begalo svarbi ir turime vilgti, kad ji nemažai naudos atneš mūsų tautai.

Bolševikai nori prekybą vesti su Lietuva.

Sovietų Valdžia iš Maskovs pranešė bevielū, kad 26 d. sausio Centralis Vykdomasis Rusijos Sovietų Komitetas išnešė tris rezolucijas. Pirmoje užgyrė darbą Augščiausio Tautos Ukių Sovieto ir nurodė, kad reikia prišaukti svetimtautių spēkas idant išnaudoti Rusijos gamtos turus. Apart to rezolucija nurodė, kad reikia užmegzti ekonomiskus ryšius su Ukrainos, Balt-

gudijos ir Lietuvos Sovietų Respublikomis.

Kokie tie ryšiai busiū rodo telegrama, kurią ukrainų informacijos biuras apturėjo Berne, Šveicarijoje, 4 d. kovo:

„Maskvon iš Ukrainos pribuvo daug maisto, kurį bolševikų armija ir rekvizavo. Ten buvo 60 vagonų miltų, du vagonų pramoninių prekių ir 30 vagonų cukraus. Tai rekvizicijai esą pritaręs Ukrainos Sovietų valdžios pirmininkas Rakovskis.“

Lietuvių raudonsargiai.

Jau nuo seno ėjo gandai, kad lietuviški bolševikai organizuoja lietuvių Raudonąją Armiją Rusijoje. Kaip jiems sekėsi, nebuvo žinoma, kadangi iš Rusijos jau senai negauname jokių laikraščių. Bet šioš-toks lietuviškų raudonsargių pulkelis visgi yra, nes jo žygiai yra minimi Sovietų Valdžios oficialiuose pranešimuose iš karės lauko. Butent, 8 d. sausio iš Carskoe Selo tapo paleistas sekantis pranešimas:

„Lietuvoje ties upe Kolf (Kalvė?) lietuviškoji Raudona Armija paėmė stotį Oger ir pagrobė srytį netoli Vilniaus.“

Jei taip, tai atskartoja tas pats, kas buvo karaliaus Mindaugo ir Vytauto laikuose — lietuvis eina su durtuvu ant lietuvių, o galų gale ramis, nuo visų per amžius skriaudžiamas, tautos Lietuvos kaimietis nukenečia.

Prūsų lietuviai kreipėsi prie sąjungiečių.

6 d. kovo iš Kauno Paryžiun atėjo žinia, jog Prūsų lietuviai kreipėsi prie sąjungiečių su prašymu apginti jų materialius interesus nuo vokiečių. Jie reikalavo, kad ta dalis Rytprusijos, kuri apgyventa lietuviu turti buti atskelta nuo Vokietijos.

Kitas „atstovas“.

„Laisvė“ praneša apie naujai atsiradusį atstovą, kuris su mielu noru apsiėmė nukeliauti į „Kauno ir Suvalkų redybas“ bei „iširti žmonių padėjimą ir suteikti teisingas bei tikras žinias iš tenai.“ Tajį atstovą, K. Šilingą, esą siunčia SLA. 227 kp. (Des Moines, Iowa). Jis sutinka nuvažiuoti į Europą už \$600 (ku riuos, žinoma prašo visuomenės suaukauti). Esą jau ir leidimas nuo valdžios gautas, kuris kas-tavęs vos 25 dolarius. Žinias jis pranešias „per neutrališkas šalis laiškais ir per laikraščius“ (tai yra tuomet, kuomet pačtas ims veikti Lietuvoje ir jokių atstovo pranešimų nereikės).

Šitas dalykas tik parodo, kad liaudis taip nori gauti tikrų žinių apie savo gimines Lietuvoje, nuo kurių jau keturi metai jokių pranešimų negavo, kad net nežinūdama į sveiko proto reikalavimus ryžtasi pinigų ekvoti „atstovų“ siuntimui. Atidarymas su sinešimų su Lietuva ne nuo vieno ar kito žmogaus priklauso. Čia reikia organizuoto veikimo. Tam tikslui reikia, kad Visuotinas Amerikos lietuvių seimas pareikalautų idant ir su Lietuva būtų leista susinešti, kaip kad leidžiama yra susinešti su Lenkija, Čekoslovakija ir kitoms tautoms. Kol sąjungiečiai blokuos Vokietiją bei Rusiją tol visi susinešimo keliai su Lietuva nuo jų ir priklausys.

Lietuvių memorialas.

Gavome matyti lietuvių memorialą užvardintą „Independence for the Lithuanian Nation“ (suprantama, ne leidėjai mums jį prisintė). Jį parašė T. Norus ir J. Zilius, o išleido „Lithuanian National Council“ (lietuviškai iš eity lietuvių Tautinė Taryba). Spanda beveik toki pat kà ir Dr. Šliupo „Lithuania in Prospect and Retrospect.“ Knygutė nepadabinta jokiais paveikslais ar žemlapiais. Kalba gana šurkšti ir nevisur maloniai skamba, beto pasitaiko ir gramatiškų klaidų, kas tokį veikalą begalo gadina. Ant pusi. 47 sakoma, kad „Total farming land in desiatins“ (išvisio ariamos žemės yra) Kauno red. 1.610 desetinių, Vilniaus — 1.279 desetinių, Suvalkų 502 desetinių, kas jokiū būdu negali būti. Kalbant apie Amerikos lietuvių suminėta katalikų Seimas Chicagoje 1914 m., o Visuotinas Seimas 1914 m. praleist.

Nežinurint tų klaidų, visgi tai bus kita knyga anglių kalboje apie Lietuvą.

SVETITAUCIŲ SPAUDA APIE LIETUVIUS

Siomis dienomis aplaikėme nuo mūsų skaitytojų gana daug iškarpu iš vokiečių laikraščių su aprašymais apie lietuvius ir Lietuvą. Gaila, kad delei stokos vietos negalime jų visų patalpinti laikraštyje. Širdingai tariame ačiū tiems, kurie juos mums prisiuntė ir maldaujame visų „V. L.“ skaitytojų nepatingėti prisųsti mums patėmytus svetimitaučių spaudoje straipsnius apie Lietuvą.

Laikraštyje „Rochester Times-Union“ vasario 14 d., tilpo gana žingeidus straipsnis po antgalviu: „Lietuviai Priešinasi Lenkų Pasikėsinimams.“ Autoriumi straipsnio yra žinomas lietuvis veikėjas, g. J. J. Žilis. Svarbesnė ji dalis šito straipsnio skamba taip:

„Francijos ir Anglijos noras padaryti Lenkiją stiprią, atiduodant jos vergijon tris milijonus lietuvių, apie pusę milijono latvių, suvirš tris milijonus baltarusių, apie penkis milijonus ukrainiečių ir du milijonų vokiečių, kartu su gana dideliu primaišymu žydų, sudarytų viešpatystę iš 35,000,000 gyventojų, kurių didesnė pusė būtų ne lenkai, bet jų priešai.

Stipri Lenkija ant popieros skamba gerai, Rusija taipgi buvo stipri ant popieros. Bet kuomet nelaimės valanda užėjo, nebuvo ji daugiau Rusija. Tas pats atsitiko ir su Austro-Vengrija. Stipri Rusija ir Austro-Vengrija neišgelbėjo Europos ir pasaulio nuo karės. Neišgelbės nei stipri ant popieros Lenkija Europos ir pasaulio nuo karių.

Vienatine visų karių priežastis buvo, yra ir bus viešas paniekimas mažesnių tautelių, ir nepaisymas ant to, kad jos taipgi turi tiesą gyvuoti.

Lenkų idealai ir siekliai, pagal jų vadovų apibiežtus, o Anglijos ir Francijos paremtus, planus, yra sudaryti stiprią ir neprigulmingą Lenkiją, plačią savo rubežiais ir skaitlingą gyventojais, bet silpną politiskame valdyme ir stokuojančią vienybės. Lenkai iki šiai dienai dar vis sapnuoja apie atstatymą „istoriškos Lenkijos“, su kuria atsitiktų ne kitaip, kaip su šandieninėmis trukusiomis Rusijos ir Austro-Vengrijos imperijomis.

Geriausią pavyzdį lenkų imperializmo siekių galima patėmyti laikraštyje „World's Work“ už gruodžio mėnesį, 1918 m. Ten gerai žinomas lenkų vadovas, Paderewskis, aiškiai apibiežia busiančios Lenkijos rubežius. Pagal jo išskaitliavimą naujon Lenkijon turėtų ineiti nuo Austrijos Silesia, Rytinė Galicija ir dalis Bukovinos. Nuo Rusijos — dalis Podolijos ir Volynijos, taipgi visa Lietuva ir Latvija. Virš papaminėtos žemės yra visai ne lenkiškos, išskyrus tik keletą lenkiškų dvarponių.

Tokiu budu prijungti prie Lenkijos ukrainiečiai muštųsi su lenkais, idant atiskirti nuo jų ir prisivienyti prie savo gimtinės Ukrainos. Lietuviai taipgi jieškotų sau draugų pas bolševikus, arba kur kitur by tik atsikratyti nuo lenkų ir sutverti pilnai neprigulmingą Lietuvą. Baltarusiai nusvirtų atgal prie savo brolių rusų, o vokiečiai kreiptųsi prie Vokietijos. Tik mažuma pasiliktu ištikima Varšavos valdžiai. Tokia karalystė negalėtų ilgai gyvuoti, o jeigu ir gyvotu, tai tik po baisia ir žiauria priepaudo, anklijančia neapikantą, sukilimus ir kraujo praliejimą. Tokia nauja Lenkija būtų silpna, nes ji būtų neteisinga.

Kad šitokia Lenkija būtų pamatuota ant priepaudos kitų, galia darodyt, kad ir iš šandieninių atsitikimų Galicijoje. Išpjovimas neapkenčiamų žydų jau prasidėjo. Kova su ukrainiečiais

taipgi eina aršyn. Nesutikimai su lietuviais didinasi. Tąsimaisi su vokiečiais vis eina blogyn, nors Vokietija ir turi užtikrinimą, kad per paliaubų laiką niekas jos nepriklausomybės nepalytės, vienok lenkai peržengia tas teises. Čecho-Slovakai taipgi nenori draugauti su lenkais. Vargiai kur galima būtų surasti rusą, kuris mylėtų lenkus. Lenkija bus apsupta iš visų pusių priešais, kurie dės savo spēkas, idant jai galą padaryti. Jeigu dar prie šito mes atminsime ir tai, kad Lenkija, už grobus svetimas žemes, turės jas valdyti ne kitaip, kaip tik su pagalba savo aristokratijos, tai aiškiai pamatysime, kokiš baisyš pavojus laukia naujai susvajotos Lenkijos, o pasekme to, ir visos Europos.

Paskutinės žinios iš Varšavos praneša, kad lenkai yra pasirengę eiti pagelbėti lietuviams ginantiesiems savo sostainę, Vilnių nuo bolševikų. Bet lietuviška kariumenė, nors ir ant greito suorganizuota, drąsiai muš iš savo šalies netik bolševikus, bet ir lenkų legijonus.

Lietuviai neapkenčia lenkų dar labiau negu armėnai turkų. Lietuviai gerai žino, kad lenkai nori užimti Vilnių, ir visą Lietuvą, ir paskiau pasilaikyti sau, kaip savo savastį.

Idant atrasti priežastį užėmimui Vilniaus, lenkai dabar garšina, kad eina bolševikų mušti Lietuvoje.

Ramybės sąlygose prez. Wilsonas išsireiškia apie sutvėrimą Lenkijos iš žemių apgyventų vien tik lenkais. Sąjungiečiai pritarė tokiam jo sumanymui. Matome, kad šitas sumanymas išskiria ukrainiečius, lietuvius ir kitų tautų gyventojus apsupančius Lenkiją.

Lenkų lyderiai, matyt, nesupranta šito teisingo sumanymo, ir budami tuom laiku geresniame militariniame padėjime, jie bando dabar su pagalba ginklų uždėti priepaudos leteną ant silpnųjų savo kaimynų.

Lietuva reikalauja pripažinimo jos, kaip Neprigulmingos Viešpatystės.

Po šitokių antgalvių tilpo straipsnis laikraštyje „New York Herald“, kuris yra leidžiamas Francijoje del Amerikos kareivių. Gerb. lietuvis-kareivis V. L. Kairys yra autoriumi šito straipsnio. Ten yra nurodoma, kad su mažų jų tautų pagalba sąjungiečiai karę išlošė, ir kad dabar yra laikas ir proga jiems pasirodyti teisingais ir išpildyti savo pirmesnius prižadus link išliuosavimo mažesnių tautų.

Primenama taipgi, kad daug mažesnių tautų jau gavo užtikrinimą savo nepriklausomybės, vientik Lietuvai ir Latvijai nėra dar pripažinta laisvė.

Toliaus aprašoma apie buvusį lietuvių padėjimą po Rusijos valdžiai ir apie jų kalbą. Lietuvių priskaitoma suvirš šeši milijonai. Lietuvai priguli visas Baltijos pajuris nuo Karaliaučiaus iki Rygai. Vidun jos rubežiai traukia si net už Gardyno.

Primenama ir apie apsiselkimą Lietuvos neprigulmingą, ir darodoma, kaip lietuviai, ypač 700,000 gyvenančių Amerikoje, ištikimai stovėjo už sąjungiečius ir noriai davė jiems savo sunus ir turtą, idant pergalėti jų priešus. Straipsnis užbaigiamas paragimimu sąjungiečių pripažinti Lietuvą pilnai neprigulmingą valstiją.

Laikraščio redaktorius primena, kad šitas straipsnis buvo inlektas tam tikrai taikos konferencijos komisijai, kuri rupinasi Lenkijos reikalais.

Kodel lietuviai jieško pilnos Nepriklausomybės savo naujai Valstijai.

Po šitokių antgalvių Brooklyno „Daily Eagle“, vasario 23 d. patalpino p. Martaus labai ilgą straipsnį apie lietuvius.

Straipsnis užėmė visą didelį septynių spalvų puslapį, ir buvo pagražintas paveikslais lietuviškų tipų, miestų ir Lietuvos žemlapiu.

Gerb. Martus šitame straipsnyje trumpai, bet aiškiai aprašo Lietuvos praeitį, jos vargus ir jos sąryšius su kaimynais. Pridėta lentelė parodo letuvių skaičių, pagal gubernijas, taipgi dalis,

kurių turės sudaryti naują Lietuvos valstiją. Atsakyta gerai lenkų šovinistui, Paderewskui, ant jo melagysčių link lietuvių skaičiaus, ir darodyta kelios priežastys, kodel Lietuva neatbutinai turi būti neprigulminga Valstija.

Labai yra linksma, kad lietuviai padeda drąsiai skustis ir apreiški visam pasauliui neteisinais padarytas jiems skriaudas. „Bildinkite, o bus jums atverta; maldaukite, o bus jums duota“ — puikus patarimas, ir jeigu lietuviai jį seks, nėra abejonės, kad jie ir laimės.

Brolužiai, tik daugiau tokių straipsnių angliškuose laikraščiuose!

KAREIVIŲ LAIŠKAI IŠ FRANCIJOS

Sausio 28, 1919. Gerbiamieji Draugai ir Pažįstamieji: —

Turiu už garbę parašyti Jums nors trumpai apie savo gyvenimą kariumenėje. Kaip žinote, karė jau pasibaigė, taigi ir aš dabar turiu daugiau liusos laiko. Męs jau pamažėlį traukiames arčiau namų ir jeigu laimė bus, tai neužilgo gal pasimatysime ir džangsimės, kad išlikom gyvais. Mes mus draugų buvo daug daugiau atvažiavę Francijon, negu kad atgal grįžė. Daug jų jau niekad nesugrįžė. Kiti vėl kad ir sugrįžė, tai neturės rankų arba kojų. Aš save ir tuos, kurie buvo su manim, laikau laimingiausiais pasaulėje, nes teko būti baisiausiose mušiuose ir daug priešų užmušėm, o patį visgi, nors sužeisti, gyvais išlikom.

Męs dabar gyvename vienoj kampo, kur daug lietuvių suvienam kas vakaras, ir daug kalbame apie Lietuvą. Męs čion taipgi jau esame susitvėrę ir lietuvių-kareivių ratelį, kurio užduotis yra traukti visus lietuvius vienybėn ir veikti šitą delei Lietuvos gerovės. Mes norime praleisti šitą brangų laiką ant nieko, kaip kad lietuviai dabar daro Amerikoje. Čion šneku apie musų didvyrius ir inteligentus, kurie brangų laiką leidžia ant tuščių gincų ir nesutikimų, paskirdami net laikraščiuose vietas, kartais neteisingsiems apkalbėjimams. Atminkite, broliai, kokiame varge musų tėvynė skursta; kaip musų broliai ir sesutės ir senos motintės aimanuoja, ir šaukia pagalbos nuo musų. Pameskite vaikiškus darbus ir pradėkite vyriškai dirbti. Tik pamislykite, kiek Lietuva iškentėjo nuo lenkų, rusų, vokiečių ir dabar bolševikų. Męs, lietuviai-kareiviai, kad galėtume, tai tuojaus imtume ginklą ir rankas ir eitume musų brangią tėvynę ginti. Bet tas dar vis mums negalima. Todel dirbkite Jūs viengienčiai kol męs sugrįžšime.

Męs, lietuviai, gana narsiai ir pasekmingai gynėme Franciją, o Lietuvą, tai ištikro gintume dar narsiau. Lietuvai vargus tik tada męs palengvinsime, kuomet pametę savo asmeniškumus stosime visi už vieną, o vienas už visus. Apie save tai tik tiek galiu pasakyti, kad buvau du kartu su žėjais, ir teko būti keliuose karės mušiuose. Dabar jau esu vėl sveikas ir turiu viltį greitai sugrįžti namon.

Aš įstojau liuosnoriu S. V. kariumenėn, ir į trumpą laiką buvau išsiųstas Francijon, kur praleidau 13 mėnesių didžiausių mušų lankuose. Męs buvom tarpe pirmiausių S. V. kareivių ką užpuolė ant vokiečių. Man teko dalyvauti pragariskuose mušiuose prie St. Mihiel, Soissons ir po Verdunu. Kada aš buvau paskirtas važinoti Francijon, tai man vienas draugas pasakė, kad ten kareivio gyvastis, imant vidutiniai, tik 18 minutų, o dabar aš esu jau čion išgyvenęs daugiau 18 mėnesių ir šių ir numirusių kareivių. Žino-

dar vis esu gyvas. Žinomą pergyvenau labai daug sunkių dienų. Daug sykų buvau alkanas ir be miego, bet turiu viltį, kad už tuos mano vargus gal dabar tėvynėi mano bus lengviau.

Tuom syk sudiev. Kitą sykį parašysiu daugiau.

Juozas Ambrozevičia.

Sausio 31, 1919.

Malonus Draugai: — Sumaniau parašyti keletą žodžių apie savo gyvenimą kariumenėje. Aš jau antri metai gyvenau Europoje ir daug ko galėčiau pasakyti apie mušius ir kitokius atsitikimus, kuriuos mačiau savo akimis.

Pradžioje pereitų metų męs sėdom ant laivo ir už poros savaičių jau buvom Anglijoje, mieste Liverpool. Čion męs pirmu kartu pamatėm karės vaisius, nes tik kelios dienos atgal čion vokiečių orlaiviai lankėsi ir buvo mėtę granatas ant miesto namų, kurių daug buvo sudyta. Miesto visokius urėdus užėmė buvo merginos. Vyrai daugiausiai buvo mirtų kareivių drabužiuose.

Balandžio 21 d., męs palikom Liverpool'į ir atvažiavę į miestą Kaly (?) sėdom ant laivo ir po kelių valandų jau buvom Francijoje. Pirmą naktį nakvojom graitėję, po tik ką išsprogusiais mėsų džipais. Viskas dar ten išrodė maloniai, bet jau toliau girdėjosi laikas nuo laiko kanuolių garsai, ir kartais matėsi viena pusė padangės apdengeta dumais.

Atėjo ir gegužės mėnesis, męs dar vis buvom toli nuo ugninės linijos ir gerėjomės nepaprastomis pavasario grožybėmis. Nekar tų man mokinantės muštis užėjo mintis apie Lietuvos pavasarinę grožybę. Jaučiausi neapsakytą jos pasiilgimą, ir rodos būčiau atidavęs savo gyvastį, vientik už pamatymą Lietuvos. Bet ko tolyn, to vis smarkyn pradėjo mus muštavoti. Visi žinojom, kad neužilgo stosime ant ugninės linijos.

Vieną dieną atėjo trumpa žinutė, kad visi butume prisirušę už dviejų dienų stoti mušin ant Anglijos mušlaukio. Šiurpuliai perėjo per mane visą. Neturėjau vilties išlikti gyvu. Vienatinė mano mintis buvo tik apie Lietuvą, apie brolius lietuvius. Be paliovos tik kartojau žodžius: Lietuva, ar bus tau kuomet geriau? Ar mano kraujas, pralietas ant šito lauko, padarys tave laimingesnia?

Atėjus paskirtai dienai jau męs visi buvom gerai apginkluoti ir traukėm drąsiai į ten, kur girdėjosi neperstojantis griausmas, ir maišėsi padangėje ugnis, žemė ir dumai. Ateinantį rytą, vos pradėdant švisti, jau męs buvome pačiame mušyje. Ką čion mačiau, tai apsaakyti negalėsin. Pats pragaras baisėmis negali būti. Čion maišėsi viskas išvieno. Dainos, aimanavimai, muzika, griausmai girdėjosi visur. Žemė drebojo, kraujas liejosi; aplinkui matėsi kruvos sužeistų, mirstančių ir numirusių kareivių. Žino-

nių kuno dalis laktė kartu su kulkomis. Buvo duotas mums pri sakymas bėgti pirmyn. Męs, bėgom kirk galėjom, bet kurie buvo pirmiau męs, tai sulindo į vokiečių užtaisytą tautų tvorą, ir daug žuvo, bet ašgi męs atgal nebėgom ir vokiečiai negalėjo mus atmušti.

Mačiau daug vargo per tą laiką, bet dabar jau esu linksmas, kad viskas taip gerai pasibaigė.

Čion sueinu daug lietuvių ir turime męs čion lietuvių kareivių draugiją, kuri laiko susirinkimus po du sykiu į savaitę. Čion mes

ir mokinamės ir apkalbame Lietuvos reikalus.

Visi lietuviai-kareiviai tiki, kad S. V. valdžia padės Lietuvai laisvę atgauti. Męs su mielu noru ejom kariauti už Suvienytas Valstijas, ir todel dabar mes laukiame Amerikos užtarimo už Lietuvą.

Siunčiu Amerikos lietuviams širdingus linkėjimus ir tikiu greitai vėl su jais pasimatyti.

F. Butkus.

With the American Expeditionary Force in France.

LIETUVOS VALDŽIOS ATSIŠAUKIMAS

PILIEČIAI! Sunkią valandą šaukiame jusų pasipirties ir paramos

Musų Tėvynė iš visų pusių apsupta priešininkų. Iš rytų į musų kraštą skverbiasi rusai siudami raudonsargių būrius ir pas mus jie sudarysį tokią pat Tarybų respubliką, kokia yra Rusijoje. Suardę savo kraštą, privedę ligi didžiausio bado Maskvą ir Petrapilį jie ir pas mus norėtų įvesti tokią pat tvarką. Musų žmonės gerai nusimano, ką reiškia tos Rusijos Tarybos: jos išgrėvė fabrikus ir dirbtuves, sunaikino pramonę ir prekybą, išdraskė žemės ūkį ir paliko milijonus žmonių be darbo. Netikėtime rusų prižadais! Kartu su savim jie vežasi būrius savų valdininkų, badą ir naujus pančius musų Tėvynėi.

Iš pietų grėsia musų kraštui lenkai. Lietuvos dvarininkų paskirti jie sudarė iš tų pačių dvarininkų Lietuvai valdyti komisiją, siunčia į musų kraštą savo valdininkus ir rengia kariumenę musų kraštui apimti. Lietuvos dvarininkai linksta prie Lenkijos, norėdami apsaugoti savo dvarų neliečiamybę. Jie žino, kad nepriklausomąj demokratinoj Lietuvoj jie negalės valdyti tokiomis žemių plotais, kurių jie patįs neįstengia išnaudoti, kada šale jų skursta šimtai tukstantų bežemių ir mažžemių. Lenkijos valdžia palaiko musų dvarininkus, norėdami su jų pagalba užgrobti visą Lietuvą. Dar šia varą Lenkijos ingaliotinis Berline raštu pranešė musų ingaliotiniui, kad Lenkijos vyriausybė pripažįsta Lietuvos nepriklausomybę, o netrukus už musų pečių pradėjo tartis su Vokietijos Lindendorfu, kad prijungus ją prie Lenkijos, Lenkai mano, kad su dvarininkų pagalba jie ramiai galės valdyti ir išnaudoti Lietuvą; bet jie apsirinka! Lietuva pigiai savo laisvės neparduos. Kaip prieš rusus, taip ir prieš lenkus Laikinoji Vyriausybė pakėlė griežiausius protestus ir stoplame kovon reikalauja, kad jie pasitrauktų iš musų krašto. Po keturių okupacijos metų, išėdami iš musų krašto, vokiečiai veda derybas su musų priešininkais, norėdami atiduoti jų globon musų Tėvynę. Jie tariasi ir su bolševikais ir su lenkais. Tarp savo ir bolševikų kariumenės, jie nustatė tam tikrą tarpą ir ten kur jie išeina, tuojaus ir jų vietą skverbiasi bolševikai. Vokiečiai, sakydami, kad patįs negali ginti Lietuvos nuo bolševikų veda derybas su Lenkų vyriausybės atstovais, kad atgabenus Lietuvos lenkų kariumenės.

Per visą okupacijos metą vokiečiai visai mums trukdė organizuoti darbą ir tvarkyti kariumenę. Visa kas buvo padaryta organizacijos reikalui, buvo daroma okupacijos valdžiai trukdant ir prieš jos valią. Kad sutrukdyt musų darbą, musų kariumenės tvarkymą jie stato mums vienas kitam prieštaraujančius reikalavimus. Pažadėdami duoti ginklų jie vieną kartą reikalau-

ja parašo, kad tie ginklai nebus suvartoti prieš bolševikus, o kitą kartą duoda su ta sąlyga, kad juos vartosime tik kovai su bolševikais. Visą laiką trukdydami padaryti mums Vilniaus apsaugą, išėdami iš Vilniaus jie paliko ginklų ne mums, o lenkų legionieriams.

Laikinoji Vyriausybė persikėlė dabar iš Vilniaus į Kauną, kad greičiau susisėkus su kraštu, greičiau organizavus visas krašto pajėgas. Šaukiamoji sausio 16 d. konferencija butinai turi įvykti. Konferencija bus Kaune. Surinktoji Lietuvos kariumenė trauks į rytų pusę, stos kovon su Lietuvos priešininkais ir išvaduos musų sostainę Vilnių iš svetimųjų rankų. Del Vilniaus apgynimo mes padėsime visas savo pajėgas. Mes neužleisime be kovos nei vienos pėdos Lietuvos žemės. Mes šaukiame visus krašto piliečius kovon ir mes laimėsime! Kovojuame ne del svetimų žemių užgrobimų, o del savo laisvės ir mes tikimės, kad mūsų parems tautos, kurioms Tautų laisvės obalsis yra ne vien tuščias žodis. Mes laukiame, kad visas kraštas, kaip vienas žmogus sukils savo tėvynės ginti. Ginklų mes gausime, turime gauti! To, ką mes turime, pradžiū užteks. Mes laukiame, kad Lietuvos piliečiai nepasigailės savo turto karumėnės užlaikymui. Tėduoda, teparduoda kiekvienas ką gali, kas jam, kas arklį, kas pinigų, kas avalinės.

Atėjo sprendžiamoji Lietuvos valanda. Lietuvos vyrai! Traukite į tas vietas, kur renkasi musų kariumenės būriai. Mes turime parodyti, kad mes esame verti to, ko mes reikalaujame. Nei viena, tauta be kovos neatgavo sau laisvės. Visi, kam brangi Tėvynė Lietuva, kuriems rūpi, kad Lietuvoj būtų šviesa ir gera gyventi, stokime Tėvynės ginti. Kovosime ne su Lietuvos darbo žmonėmis; jų reikalai yra mums itin brangūs, nes darbo žmonės yra musų visuomenės pagrindas. Mes žengiam drąsiai į kovą su svetimais užgrobikais, kuriuos nuveikė mes patįs teisingai susitvarkysime savo valstybę, kad vieni kitų neskriaustume ir visiems būtų gera gyventi. Jeigu gi mes šioj valandoj aplesime Tėvynę tai mus laukia vėl ilgi vergijos ir kančių metai.

Į kovą del tėvynės laisvės, del taikos ir teisybės, del visų lygybės.

Tegyvuoją Nepriklausoma demokratina Lietuva!

Tegyvuoją Pirmieji Lietuvos kariumenės pulkai.

Minist. pirm. M. Slezevičius.

Užs. reik. min. vald. A. Janulaitis.

Teisingumo min. P. Leonas.

Vid. reik. min. J. Vileišis.

Žemės, ūkio ir valst. turtų ministras Juozas Tubelis.

Susisiekimo min. vice-min. ir tos ministerijos laikinasis valdytojas Jonas Šimolūnas.

Maitinimo ir viešųjų darbų ministerijos laikinasis valdytojas, Juozas Paknys.

Pramonės ir prekybos min. J. J. Šimkus.

Fin. ministerijos valdytojas Valdemaras Čarneckis.

Šviet. minist. pavaduotojas vice-min. J. Yčas.

Krašto apsaugos ministeris, Mikolas Velykis.

Minist. be portfelio gudų reikalais, Juozas Voronko.

Ministeris be portfelio, Aleksandras Stulginskis.

Švietimo minist. M. Biržiša.

Kaunas, 1919 m., sausio m. 4 d.

(Konferencija, apie kurią čia kalbama, įvyko ir užsibaigė 23 d. sausio. Apie tai K. Pakštas pranešė, aname „V. L.“ numerio. Ministerija pasilikusi ta pati. Tik Taryboms darinkta daugiau atstovų. Lietuvių kariūnėnų suorganizuota ir valo kraštą nuo bolševikų ir lenkų. — Red.)

MIRČIŲ DIRBTUVĖ

Rudenio, 1810 metuose, pirmą kartą buvo užkurtas tirpimo pečius, delei dirbtuvės Esene, nedidelėje dirbtuvėje Esene, Vokietijoje. Savininkas tos dirbtuvės Friedrichas Krupas gavo energiška griebėsi už darbo, kaip nors praplėsti savo įstaigą. Jis visai nemastė kokią rolę su- loš jo dirbtuvė Europos likime. Vienok ta Krupo dirbtuvė rolė gana liudna. Ta dirbtuvė laikui bėgant išsivystė į milžinišką į- staigą, kurioje buvo dirbami gin- klai beveik visoms šalims ir iš- tikrųjų Krupo dirbtuvė galima pavadinti „Mirčių Dirbtuvė“.

Bet pažūrėkim kuom dabar yra ta Krupo dirbtuvė, kuri 1810 metais neturėjo jokios reikšmės.

Jau 1818 metais Krupas pa- statė dar du plieno virimo pe- čius, o 1843 metais toje dirbtu- vėje pradėjo dirbti ne tikai ka- nuolės, kaip pirmiau buvo, bet ir paprastus šautuvus. 1847 me- tais Krupas padirba pirmutinę kanuolę, kuri gali šaudyti kulko- mis sveriančiomis 3 svarus. Tik 1851 metais Krupo dirbtuvės at- kreipia visos Europos dėmesį. Tai buvo metal, kuriuose Krupo dir- btuvė Londone ant parodos išsta- tė kanuolės vamzdį sveriantį 2- 250 kilogramų arba 137 pudus. Ta kanuolė tuose laikuose buvo tikru stebuklu. Tuomet Krupo dirbtuvėje dirbo 350 darbininkų, kas taipgi buvo stebuklu. Bet netrukus po tam Krupo dirbtu- vė vėl nustebino pasaulį: buvo nulieta kanuolė, iš kurios jau ga- lima buvo šaudyti 12 svarų kul- komis. Tais metais buvo toje dir- btuvėje intaisytas kujis, kuris svėrė 50 tonų. Nuo 1860 metų Krupas labai užsinteresuoja ar- tilerija. Delei pagaminimo gin- klų buvo sukviešti iš viso pasaulio geriansi mechanikai, jau dirbtu- vėje pradeda dirbti net 8,000 darbininkų. Kiek vėliau gi (1867 metais) Krupo dirbtuvė pradeda dirbti greitai šaujamus ginklus, 6 ant Paryžiaus parodos tais pa- čiais metais jis jau išstato ka- nuolę, iš kurios galima šaudyti 14 colių (šersni) didumo kul- ka. Tokia kanuolė jau sveria

1575 pudus. Tuom pačiu laiku Krupas ingiją anglių ir rudos ka- syklas ir dar labiau plečia savo darbą. Tuom laiku jau jo dirb- tuvėse dirba apie 45 tukst. darbi- ninkų.

Krupas 1903 metais, vienati- nis savininkas tos dirbtuvės vis- ką užrašo savo dukterei Bertai, kuri tą įstaigą nenori laikyti vien tik savo rankose. Tais pa- čiais metais susitveria kompanija su 160 milijonų markių ir paima- ta viską į savo rankas. Tos kom- panijos vardas pasilieka tas pat, tai yra „Friedrich Krupp.“ Tais metais tose Krupo dirbtuvėse jau dirbo 60,000 darbininkų, o ad- ministracijoje 5,000, taigi viso 65,000 darbininkų.

Nuo šio taiko Kruppo dir- btuvės dar smarkiau pradeda dirbti. Jau dirbama įvairiausi ginklai, parakas ir tai ne vienai tik Vokietijai, bet įvairiems Eu- ropos kraštams.

Prasidedant šiai didžiajai Eu- ropos karei, viso Krupo dirbtu- vėje dirbo 6,000 grežimo mašinų, 150 garinių kųjų, 400 garinių katilų ir apie 600,000 elektrinių jų motorų. Kas metalai ta dirbtu- vėse sugeždavo 100 milijonų to- nų anglio. Tikta del vienu ban- dymų į metus sugeždavo 30 tukstančių pudų parako.

Kad tiek daug pridarius gin- klų, reikėdavo juos kur nors pa- duoti. Delto tai Krupo firma lai- kydavo daugybes savo agentų vi- same pasaulyje, leisdavo net sa- vo laikraščius, kurie įvairiose ša- lyse palaikydavo militarizmo dvasią, kuriuose prirodinėdavo, kad reikia tautoms apsiginkluoti, kad atsilaukyti prieš priešius. Įvairios valstybės duodavo užsa- kymus Krupui ir delto tai Krupo dirbtuvė žinojo visų kraštų ginklų paslaptis. Tik ant galo Krupo dirbtuvėse tapo padirbtos 42 santimetrinės kanuolės, ku- rios taip pasekmingai veikė šio- je kare, prieš kurias negali at- silaukyti jokia drutvietė.

Prasidedant šiai karei Krupo dirbtuvėse buvo pridirbtos dau- gybės ginklų, bet šalis to te- ka. Tokia kanuolė jau sveria

darbininkų, kurie dar daugia- galėjo padirbti ginklų.

Nežinia kaip dabar tenai yra, bet karės laiku Krupo dirbtuvėse dirbo apie 147,000 darbininkų, kurie kasdien padarydavo apie 2,000 didesnių ir mažesnių ka- nuolių. Tai nestebėtina iš kur vokiečiai išteko netikėtai sau gin- klų, bet dar galėdavo apginkluoti ir bulgarus su turkais.

TIK VIENAS KARALIUS NE- NORI ATGAUTI SAVO SOSTO

(Feljetonas)

Tiesa, tas karalius karaliavo tikrai rytinėje Afrikoje tarpe laukinių nigerių. Iki to laiko jis buvo ant laivo pečkuriu. Jis tar- navo ant laivo, kuris plaukiojo tarp New Yorko ir Montbaso. Vieną kartą, kuomet laivas sto- vėjo Afrikos porte, tas pečkurius išėjo medžioti ir štai kas iš to išėjo:

„Aš labai išalkau ir pailsau — pasakoją tas buvęs karalius pečkurius. — Ant galo aš atsi- guliau ir užmigau.

Nežinau kaip ilgai miegojau, ir pabudau tik kuomet mane pakratė kas už pečių.

Apsidairęs pamaciau, kad apie mane stovi labai juodų nigerių būrys. Jie jau buvo paėmę mano šautuvą ir man jau nebuvo gali- ma gintis. Mane nusivėdė į nige- rių kaimą pas jų karalių, kuris buvo storas nigeris, sėdintis ant savo sosto, tai yra, ant paprastos nušupios kėdės.

Nigeriai tuoj parpuolė prieš savo karalių ir reikalavo, kad ir aš tą patį padaryčiau. Aš to ne- dariau. Jie mane norėjo parme- sti, bet tas nepasisekė. Į tą peštę ne įsimaišė ir pats karalius, ku- rį man nesunku buvo parmušti anglišku „boks“, nes jis netu- rėjo jokio supratimo apie būdą šitokio mušimosi. Kartą man taip gerai pasisekė jam užduoti, kad jis daugiau jau nekėlė.

Aš maniau, kad man galas parėjo. Bet tuom tarpu buvusi ant „sosto“ krašto maža beždžio- nėlė atbėgo ir užsilipo man ant peties, ir visi nigeriai puolė prieš mane. Paskui jie pasodino mane ant sosto ir aš tapau jų karaliu- mi.

Mano palocius buvo — tai bu- da, kurioje ganėtinai buvo pri- kiota minkštų samanų. Čionai pat mane laukė ir 16 pačių juo- dų kaip smala. Aš buvau labai nuvargęs ir tą naktį praleidau vienas savo palociuje. Rytmetyje, kuomet išėjau laukan, tos 16 pa- čių apspito mane ir pradėjo di- džiausį ir džiaugsmingiausį truk- šmą kelti.

Tik pamastykite, 16 pačių!

LINIMENTAS

turėtų rasti kiekvienoje stu- boje. Nėra tos dienos, kad jo vartoti nereikėtų. Severa's Go- thard Oil (Severos Gothardiš- kas Aliejus) yra šauni lin- imento gydančiam raumtizmą, neu- ralgią ir tokius skaudulius, kurie linimento reikalauja. Kai- na 30 ir 60c.

NEMIGA

tankniausiai esti nervų liga. Jos priežastimi yra silpni nervai rei- kаланanti sustiprinti. Panau- dok Severa's Nervotone (Severos Nervotona, kuris sustiprina ner- vus, suteikia atgaivinano mlie- go ir priglobti gydančią isteriją, nerviškumą ir abelna nusilpnė- jimą. Nerviškiems žmogėms jis stebuklingai pagelbsti. Kaina \$1.25.

KENTANČIOS MOTERIS

bet merginos dailios pagalbos ir del tos priežasties mes joms rekomenduojame Severa's Re- gulator (Severos Regulatorius), parodžiusio savo vertę visose negalėse, su kuriomis tik moter- is turi bėdos. Tai tikriausias moterų draugas bėdoje ar ekaus muose. Kaina \$1.25.

Aš nusigandau ir tą pačią die- ną leidausi bėgti iš savo kara- lystės. Šiaip-taip dasigavau iki porto, o iš ten New Yorkan. Taip ir pasibaigė tas mano karaliavi- mas ir tegul dievai mane apsau- goja ateityje nuo jo.

Vertė Jonukas.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS KAMPĖLIS

A. Valdemaras gina Lietuvos reikalus.

Anglų laikraščiai kovo 4 d. paskelbė žinią, kad Augustinas Valdemaras, lietuvių delegacijos vadas Taikos Konferencijon, ve- dė ginčus su rusų ambasadoriu Maklakovu Paryžiuje del Lietu- vos ateities. Iš to matyti, kad Lietuvos klausimas Taikos Kon- ferencijoje jau pradėdamas ren- gti prie svarstymų. Musų parei- ga dabar parodyti kuodaugiau- sia savo tėvynę pasišventimo ir pasiaukavimo, kad savo išga- lėmis paremti Lietuvos valdžios pa- stangas prie atstatymo darbo.

Nauja kariūnė gynimui Lie- tuvos laisvės.

Vokiečiai apleidžia Lietuvą Bolševikai jau aprimo prie Lietu- vos rubežių.

Atėjo žinios, kad lietuviai, gy- nimuisi nuo plėšikų, yra jau su- dardę kariūnėnų dvylikos tukstan- čių karių, pilnai apginkluotų. Vokiečiams išsikraustant iš Kauno lietuvių armija, tuoj už- emė miestą. Bolševikai, pastumė- ti tolyn, prašė lietuvių, kad ne- bus paliuosuta visiškai. Vėles- nės žinios skelbia, kad bolševi- kai aprimo prie Lietuvos sienos.

Lietuviai kantriai ir rimtai veikia

Lietuvos klausimas neužlgo bus išrištas. Ikišiol Lietuvos veik- kėjai daravosi labai atsargiai ir talkininkams patenkinamiai. Jie pastatė rimtus reikalavimus, pasi- fenkima tik etnografinė Lietuva ir jungias teisingais būdais su to- mis tautomis, kurios pačios išrei- škia norą jungties. Kitų tautų žmonėms (žydams, baltgudžiams) suteikiama valdžioje vietos. Lie- tuviai, besiorganizuodami savo šalyje, moka gintis nuo užpludi- mų svetimų gaivalų su tikslu pa- vergimo. Savo rimtu veikimu lie- tuviai prvertė lenkus keisti savo taktiką link Lietuvos ir pripažin- ti lietuvių tautą kaip atskirą tautą (Dmowski kalba Paryžiu- je vasario 18 d. 1919 m.) ir siu- lyti Lietuvai autonomiją.

Amerikos lietuviams reikia mo- kinties nuo Europos lietuvių

Europoje lietuviai savo tau- tos reikaluose veikia visi ben- drai, visos partijos sutartyje. Amerikos lietuviai dar to nemo- ka, tad jiems reikia mokinties nuo Europos lietuvių. Vienok pradėdama jau ir čia tvarkyties. Nuo įsteigimo Lietuvos Atstaty- mo Bendrovės pradėta veikti vi- su trijų srovių bendrai. Tik vie- na Lietuvos Atstatymo Bendro- vė yra bendra lietuvių įstaiga, besirūpinanti Lietuvos atstaty- mu. Tik blogos valios ir nedorų palinkimų žmonės gali išdrįst to- kį bendrą darbą ardyti.

Dabar užmezgame tamprius ry- šius su Lietuva

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, pasiūsdama savo atstovus į Lietu- vą, užmezga ryšius su Lietuva ir jau Lietuvoje pradeda darbi. Bet Lietuvai reikia didelės pini- ginės pagalbos. Mes, Amerikos lietuviai, tuojaus turime tokią pagalbą sudaryti, pradėdami su- sinešti su Lietuva.

Tuoj reikia milijono dolarių Lietuvos atstatymo darbui tuo- jaus reikia milijono dolarių ant- pradžios. Sudėkime tuos pinigus greitai, stodami į Lietuvos At- statymo Bendrovę! Įstojimas (šėras) tik 50 dola- rių bet galima pirkti šėrų ir daugiau po \$10 kiekvieną. Kas jau esate pirke, tai pirkite dau- gian, o taipgi prikalbinkite kitus tuojaus prkti.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ.
320 Fifth Av., New York, N. Y.
(Apskelb.)

PASAUŠIS ATGEMA

Pasaulio atgimimas pilnoje veikmėje ir toje taip didelėje per- versmėje visiškai yra negalimu nekurių sunkenybių išvengti. Vai- sty išdirbystė surišta didelėmis išlaidomis ir sunkiomis valdžios uždėtomis mokestimis (tax). „Gerumo vaistų išdirbystę neap- leisk!“ Tai Trinerio Laboratori- jos obalsis. Todel Trinerio Ame- rikoniško Kartaus Vyno Eliksir- ro, daugiausio patikėtino vaisto nuo vidurių suirutės, ir Trinerio Angeliia Bitter Tonic stebėtinai — sustiprinančio žmogaus energiją, kaina šiek-tiek tapo padidinta vien tik vaisto gerumo apsaugo- jimui. Visų kitų Trinerio vaistų — specialiai Trinerio Linimento nuo raumtizmą, neuralgijos ir sutinimo; Trinerio Kosulio Seda- tive, nuo šalčio ir kosulio, taip- gi Trinerio Antiputrinas nuo bur- nos, gerklių ir žaizdų plovimo, kaina lieka ta pati, kaip ir pir- mian, ir pardavojama kiekvieno- je aptiekoje. Visuomet reikalauk Trinerio vaistų! Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apsk.)

Telephone 4256 Market
LIETUVIS ADVOKATAS
GEORGE MATULEWICH
Attorney-at-Law
810 Broad Street
Newark, N. J. Room 810
National State Bank Building

KUPRELIS

Viena iš puikiausių lietuviš- kų apysakų parašyta šeimais Ji butinai turi rasti pas kiekvieną lietuvi. Kaina \$1.
Be apdarų — 75c.
— Kreipkitės į —
„VIEN. LIET.“
120 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

NAUJOS DAINOS SU GAIDOMIS
Ką tik išėjo iš po spaudės ir galima gauti „Vienybės Lietuvninkų“ admi- nistracijoje: —

„Paukštuzėlį Skrajunėlį — 30c.
„Vienas žodis ne šneka“ — 45c.
„Motule Mano“ — „Sėrius Zir- gelį“ ir „Vai, kad jojan į vergu- vėlę“ — 30c.
„Saulės Tekėjo — 25c.
„Ant Tėvelio Dvaro“ ir „Tykus buvo vakarėlis“ — 35c.
Pinigus siųskite stampomis arba money orderiu: —

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

ANT RANDOS

3 ir 4 kambarių ruimai — 72-6
Richardson Str., randa: — \$8.50
iki \$12.50. Kreipkitės prie:

JANITOR
Room 8 72 Richardson Str.,
Brooklyn, N. Y.

AUTOMOBILISTAMS

Išsitrandovoja rūmingas garadžius del automobilų. Renda labai pigi. Atsišaukite adresu:

MR. M. CZERECOWSKI
57 North 7th Str., Brooklyn, N. Y.
(13)

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepalsant kaip sunkus tas darbas būtų.

Kiekvieno priederme yra saugot savo nuo ligų. Turint šaltį ir nebandant jį pašalinti, gali išsivystyti pavojingos ligos. Menkiausios naktinės ligos gali veltis labai pavojingai, jeigu tuoj nebus prikrautas.

PAIN-EXPELLER

tai užtikrinanti namine gėdole, kuri turi rasti kiekvieno na- mos. Išgydymui šaltis, kurtinėje, skausmo šone ir nuga- roje, reumatizmas ir neuralgijs, trumpai skauso visokių skaus- mus raumenyse ar sąnariuose Pain-Expeller ir geriausias.

Neapsigauk pirkdamas pigius vaistus didesne bonkose. Reikalauk geriausio. Kuomet pirksi Pain-Expeller, pasi- tikrink ar yra IKARA, vaistodėklis ant vakarino. VISU KITOKIU NEIKM. 35 centai ir 65 centai už bonkus. Gaunamos visose apšvietose ar tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St.,
New York.

Severos Gydulios užlaiko

šeimynos sveikata.

Ar esi užkimes?

Užkimes paprastai paeina nuo peršalimo. Gerkis užsivietija, bal- sas užkimsa, kosėjimas buva smarkus ir net alsavimas sunkus. Nesijauti gerai ir nežinai, kas reikia daryti. Bet kam reikia kentėti? Paimk

SEVERA'S Balsam for Lungs

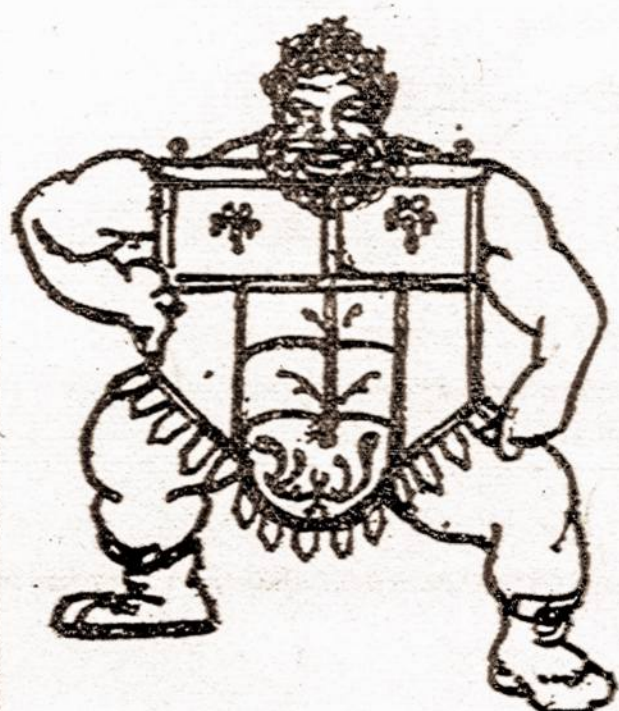
(Severos Balsamo Plaučiams) ir tau greitai atleis. Tai yra primnus vaistas nuo kosulio, besigydančios užkimo, skaudamos gerklių, per- šaldymo, mėsliunginio krupo ir bronchio kosėjimo. Jį gali vartoti taip suaugusieji, taip vaikai. Jį pardavinėja visos apšvietos. Kai- nos: 25 ir 50 centų.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PRANESIMAS

D. D. L. K. Keistūčio, Baltimore, Md. Juozas Kašinskas persikyrė su šiuom svietu 14 d. vasario 1919 m. Liko palaidotas su bažnytinėmis apeli- gom ant švento Alfonso kapinių. Juo- zas Kašinskas paeina iš Lietuvos Su- valkų gub., gminos Vilkvakių, kal- mo Zomčinės. Paliko dideliu nuli- dime moterį ir 4 mažus kudikius, 3 brolius ir 3 seseris. Taipgi Lietuvoj 2 broliu ir motiną. J. Kašinskas gimęs 1847 m. atvažiavęs į Ameriką 1890 m. Buvo žmogus doras pasielgimo, ir geras narys draugystei: Keistūčio, Sv. Jono ir Vytauto. Pabaigęs vargus lai- ilsisi draugas J. Kašinskas šios šalies žemėje. Reikalaudami platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu:

M. KASINSKAS
664 Redwood Str., Baltimore, Md.
(12)

— VISUOTINA ISTORIJA —

Daugelis lietuvių nusiskundžia kad mūsų literaturoje per- mažai tokių raštų, kurie būtų lengvi skaityti ir pilni mada- gaus, svei- ko, šo- nus

pakratan- čio juoko. Tas išdalies tei- sybė, bet nevisiškai „Vienybės Lietuvninkų“

knogyne randasi kaip tik tokia knyga su atgalviniu „Vi- suotinioji Istorija“, kuri už 60 centų gali nuraminti didžiausį paniurėlį

ir rangu išva- ryti iš kiek- vieno

Raugų Motiejaus Knyga beto talpino daugelį paveikslų

Yra pasaulio istorijų liudny, kraujuotų, baidių, romantiš- kų, tikybiškų, bet link- smos, tokios kuri pri- duoda daugiau

upo ir faktų negu visos kitos

dar nebuvo lietuvių kalboje. Todel skubėk su užsakymu, nes knygos baigiasi, adresuokite

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ AD.
120 Grand St., B'klyn, N. Y.

Kosulys

visados paseka slunktai, krūnojimas, plaučių uždegimas, ir krūpas. Beto jis pats erzina žmogų ir skaudina. Idant tas visas negales gerai gydyti, reikia numalšinti kosėjimą

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams) širdingai rekomenduoja- mas kosulio gydymui viršminėtose ligose. Jis nuramina suerztą gerkle, prašalina skaudėjimą, palengvina kvė- pavimą, sumažina ligos antpuolių žiaurumą ir panaikina kosėjimą. Jis beto gana malonus vartoti. Jį myli lygiai vaikai, lygiai suaugusieji. Kaina 25 ir 50 centų.

Severos Šeimyninių Gydulijų galima gauti visur. Prašyk tik Severos vaistų ir neimk nieko kito. Jei tavo aptiekorius negali parupinti jų tau, tai siųsk savo užsakymą stačiai mums, pridėdamas reika- lingą sumą pinigų.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

LAUKINĖ

Balys Sruoga.

Ar atminsi bernužėlį,
Tykų mielą vakarėlį
Kurs grėblėlį tau išpaustė?
Kurs dainavo, kaip dalgelė
Ir lydėjo visą kelią
Ir žiedais tau kelią siaustė —
Ar atminsi tą bernelį?

Pievos kvapas — sultys, vynos...
Piemenėčiai po pievelę
Kelias iškilęs vakarėlis...

— Tu buk jauna! — Tu buk jaunas!
— Aš kur pjauna
Tik lelijas
Ežerėlyj —
Toks pjovėjas...

— Aš kur plauna
Aukso gijas
Ežerėlyj —
Tai audėja...

— Aš — kur rauna
Lelijėlių
Gilią šaknį
Ežerėlyj —
Tai audėja...

— Aš — kur krauna
Giją gijon, žiedą žiedan ir šešelin —
Tai audėja...

Ir svaigus sultingas vynos...
Ir linksmybė po pievelę,
Kaip kaitra sapnų vasarių...

Ar atminsi, ar atminsi?...
Skrenda — tyli sutemėlė,
Verkia tylia tylumėlė...
Nepajėgsi, neužginsi
Špižini dūsti ir žvangėti,
Žiedui nukirstam žydėti
Nors ir mirksni, neužginsi...

Adomas Juodasai

Apšarmojusią šakelę
silpnos šalnos gelia;
nusiminusį berželį
nieks paguost negali.

Jis retas šakas nuleido
lig skausmingo mano veido
ir tik siaudžia slėpingai,
kuždasi su vėju.

— Ko liudi tu? ko sustingai? —
aš jo klausiu, spėju:
— Ar gukčiojims šuvių aidu
tavo baltą širdį baido?

Vakarų šalelėj trankos,
tai girdžiu, berželi;
tik mirties permažos rankos:
ji užgnauš negali
šventą amžių svajonėlę —
laikom ją augštai iškėlę!

Bet nuleistos beržo šakos
netiki paguodai,
ir, lyg seno kurdės bakos,
meldžias žemei juodai.

LIETUVOS GIESMĖ

Juozas Rainis

Lietuva, Dievų numylėtoji žeme!
Gausos ir grožybės garbinga šalie!

Galinga nuo amžių dvasia nemarija —
Liepsnojanti versmė gyvatos ugnies!
Linosybė te savo palaima giedrija
Sunums tavo varganą dalį nušvieči.
O saunų, šventosios ugnies pranokėjai.
Iš vargdenių kilę te žygiams-darbai
Pasaulio Gerovės bus Rumų rengėjai!
Te bus Tiesos-Grožės Kurėjais-sargais!

Garbinga, graži mūsų gimtinė šalie!
Lietuva, Dievų numylėtoji žeme!

Didžiausias paskolas duodame
visame Brooklyne

Deudam Lietuviams ant Deiman-
tų, laikrodėlių ir šiaip visokių
auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y.
Telephone 3438 Stagg

Mokykis Francuzų Kalbės

Užsirašyk „Amerikos Lietuvi“, kuriame ra-
si geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių

Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lektijos, labai nau-
dinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jau-
niems, kuriems gal atseis Francijoj buti, visiems kareiviams nau-
dinga užsirašyti „Amerikos Lietuvi“ \$2.00 metams.

„AMERIKOS LIETUVIS“

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Wm. SHEDLOW'S
ir
KARL. LATUKAS
Savininkai

VIENTATINĖ SVETAINĖ

Galima užsisakyti Baksams, Mitin-
gams ir Veselioms, (vestuvėms)
734-736-3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

REIKALINGI AGENTAI

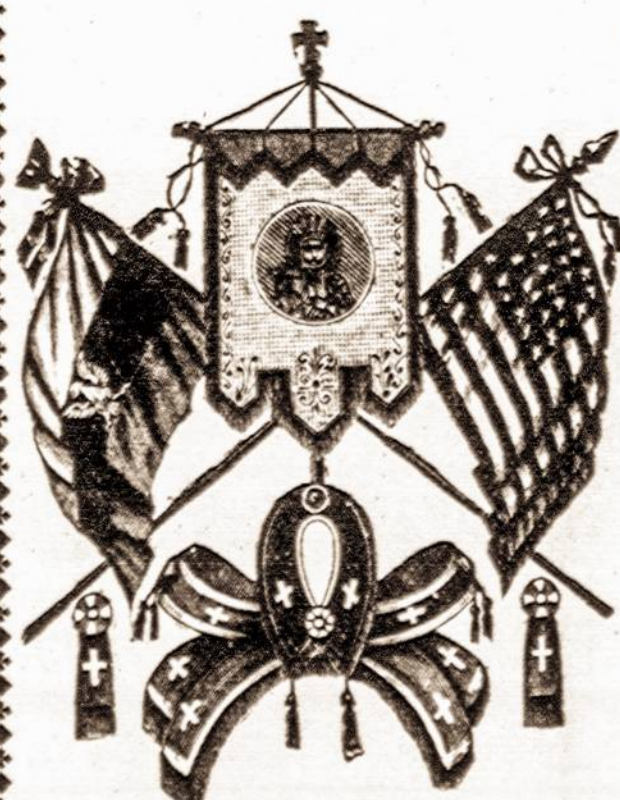
SV. JUOZAPD DRAUGYSTĖ
RY. K. A.
UZ. 22D
SRUOZ. 1510 W.
DETROIT, MICH.

STRUPAS IR KOMPANIJA
Mes išdirbam viską, kas tik drau-
gijoms reikalinga: t. y. visokių gu-
zikėlių, medalių, kukardas, ve-
havas, antspaudas ir t. t.
Mes turim S. L. A., S. L. R. K. A.
ir T. M. D. gatvę tenkelių pardavi-
mų, auksiniai po \$1.00, sidabriniai
žiedai po \$2.50, auksiniai žiedai, nuo
\$5.00 ir aukštesni, laikrodėlius kabo-
čiai po \$1.75.

Reikalingi mums Katalogai
šiu adresu
STRUPAS & CO.
92 Warwick St. Newark, N. J.
33 John St. New York, N. Y.
Laiskus laiškus į Newark, N. J.

W. SLOMINSKA

MANO DIRBTUVĖ APDOVANOTA DVIEM MEDALIAIS

ant Kosciuskos Parodos už rupe-
stingą ir artistiską išdirbimą
**KARIUNŲ, ŠARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARŠALKANTIŲ
LAZDŲ IR TAIP TOLIAUS**

Turiu už garbę aprašyti guo-
dotiniams kunigams ir guodoti-
noms draugystėms, kail aš dirbu
visus augščiau paminėtus daik-
tus PIGIAUSIAI, TEISINGIAU-
SIAI IR GERIAUSIAI, nes per
daugelį metų užsiimdama išdir-
biniais ingijau geriausią prakti-
ką ir dėl to galiu viską padirbti
pigiau ir geriau negu kiti fabri-
kai.
Su guodone,

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Maker of Badges and Banners

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S. Lietuvos Dantistas
500 Grand Str. kaimas Union Avenue, Brooklyn N. Y.
Kaltas Rotvilinis, laikiklis ir rašiklis. Telephone Stagg 3808

DYKAI! DYKAI!

Aš „Franklin“ dantis su skausmu ir veltai tiems,
kurie duoda taisyti L. naujus indėli.
Visas darbas visiška: **BEKAUSMO**
Ne kiekvienas dantistas moka spiežti su dan-
timis sunkiam atsitikime, tankiai stundis pas spe-
cialistą. Dr. Chas. Teschberg yra geras, kinomas
kaipo specialistas ir įvairiose atsitikimuose sin-
diama pas jį. Ateik ir duok išgaminuot. In-
formacijos dykai. Mano karunos ir tiltukai yra
23 karato žyso aukso su dubeltava apšlia. Visas
darbas garantuotas. Kainos prieinamos. Mo-
kestis ant nedėlių. Gausos ir kokaines vartoj-
Ofiso valandos: Nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M.
Pavytioms uždaryta. Nedėlioms nuo 9 A. M. iki 2 P. M.

Tel. 2320 Greenpoint — Telephone 7047 Main

GRABORIUS

JUOZAS

ĶARŠVA

Mano firma gerai
atlieka sekancius
darbus: lėkolas-
mau ir lėido-
u mirusius ant
visokių kapinių.
Pagrabus paruo-
šia nuo papras-

čiansių iki pra-
kilimais. Par-
mamsau kar-
tas laidotavams,
veselioms, kri-
stynoms ir li-
tioms pasivaik-
jimams.

Virkul minėtis reikalingi kreipkitės pas mane, o busit užgandinti.

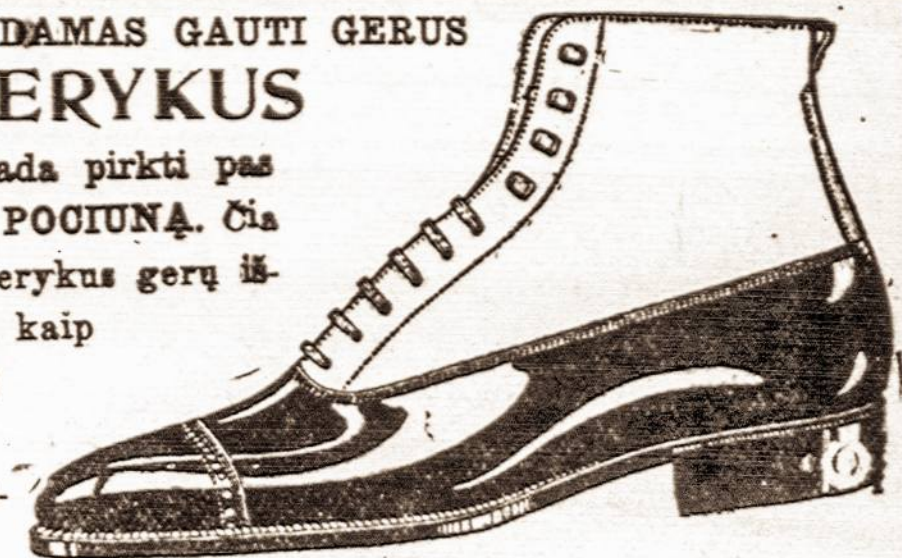
144 NORTH 5th STR. OFFISAE 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS

CEVERYKUS

eik visada pirkti pas
SIMONĄ POCIUNĄ. Čia
gausi Ceverykus gerų iš-
dirbysčių, kaip

W.LDOUGLAS
EMERSON ir
kitų. Reikalan-
dams užeik

S. POCIUNAS

127 Grand St., kaimas Berry Street, Brooklyn, N. Y.

— NEPAMIRŠKIT —

Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veselioms,
Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanūs užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

Telephone 3076 Stagg.

**HERMAN APELER
UZEIGA**

Puikus užkandžiai ir geri Cigarai
398 GRAND STREET
kaimas Rodney st. - B'klyn, N. Y.

Bell Phone Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvių Doktoras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedėliomis iki 4 po pietu.

**JONAS
KULBOKA**

Visu Draugas
291 Wythe Ave.

Kaimas Se. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. 279 Greenpoint.

**DIDELIS
SUVALKIJO
ŽEMLAPIS**
(Mapa)

Šutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 colių.
Penkiose spalvose (kolio-
ruose). Parodo lietuvių
kalboje visus miestus,
bažnytkaimius, kaimus,
pačias, telefonus, mokyk-
las, kelius, geležinkelius,
ežerus, upes, rubežių tarp
lenkų ir lietuvių ir daug-
lį kitų dalykų.

„Geriausis žemlapis ietu-
vių kalboje. — Persistato
labai puikiai.“ — Taip atsi-
lėpė apie jį visi laikraš-
čiai.

Kaina
VIENAS DOLIARIS
su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas
J. J. Paukszis & Co.
120 Grand St.
Brooklyn, N.

Du-kart nedėlinis laikraštis
smagiausias lietuviškas laikraštis
visame pasaulyje.

ISEINA kas Utarninkas ir Pėtanyčia
PRENUMERATA KASTUOJA

Amerikoe: —
Ant viso meto \$2.50. Ant pusės me-
ty \$1.25.

Europoje: —
Rusijoje ir Lietuvoje \$3.50. Angli-
joje ir Skotlandijoje 15 shil. Prusse
se 15 markų.

Priegtam pilnai užsimokėj-
skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ
puikų Kalendorių.

Adresuokite: —
W. D. BOCKOWSKI & CO.
520,522 W. South Al.
MAHANAY CITY, PA.

Pažink Lenkų Pinkles daromas

Lietuvai!

**SKAITYK
LENKŲ APAŠTALAVIMAS
LIETUVOJE**

Parašė Pralotas Prapuolnias
Kaina — \$1.00.
Apdaryta — \$1.50
gaunama

„VIENYBĖ LIETUVŲŲ“

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.
Grabatoriaus ir lietuvių Dirsk-
torius. Karjeros lietuviškas, vesti-
koms ir krikščionims.
Ofiso ir gyvenamasis
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuvių, krikščionių ir katalikų.

Iš Lietuvos

Rietavas. — Lapkričio mėn. 17 d. buvo politinis Rietavo parapijonių susirinkimas, kad išrinkus parapijos komitetą. Nors Rietavas yra nedidelis žemaičių miestelis ir visa apylinkė grynai žemaičių apgyventa, vienok pasirodė, kad ir tokiam miestelyje yra įvairių partijų, kurios norėjo užgriebti į savo rankas valdžią. Šeštadienį, t. y. lapkr. m. 16 d. susirinko keletas žmonių (Varsuvos kilimo) ir padarė savo posėdį, nepasitarę nei kiek su visa visuomene ir nutarė sekma dienių atlikti slapta prie uždarytų durų susirinkimą ir išrinkti savotiškąjį komitetą. Tiesa, tai ir buvo sekma dienių, po pamaldų. Parapijonis atrado salės duris užrakintas ir raktas buvo vieno žmogaus rankose. Bet pareikalavus atidaryti duris, salė prisirinko pilnutėlė žmonių. Pasidarė gražus didelis mitingas. Vadauti susirinkimui buvo išrinkti tuojau 4 vyrai: Rietavo gimnazijos direktorius — pirminkas, jo padėjėju valstietis Kuzminskis, sekretoriumi liaudies mokytojas Šarka, jo padėjėju valstietis Moeckus.

Nutarė išrinkti iš kiekvienos sodos po kelis vyrus, kurie susirinkę lapkr. m. 20 d. išrinktų iš savo tarpo Parapijos Komitetą, paskiau visi išreikšė pasitikėjimą Lietuvos Tarybai ir nutarė raštu tą pasitikėjimą nusiųsti.

Toliau Vokietaitis papasakojo žmonėms apie politinį Lietuvos stovį. Taipgi parinko iš savo tarpo vyrus, kurie pervedėjo produktus, kurie buvo surinkti rekvizicijos laiku, ir nedaryt išvežti. Tuo susirinkimas ir pasibaigė.

Lapkričio m. 20 d. susirinko sodų ingaliotiniai ir jau išrinko Parapijos Komitetą. Išrinko gimnazijos direktorių Kerpę, Jurgaitį ir Praną Viržintą. — visi jie valstiečiai. Darbininkams buvo palikta teisė susirinkti atskirai ir išrinkti iš savo tarpo į Komitetą tinkamus žmones. Darbininkai susirinko lapkr. m. 24 d. ir išrinko iš savo tarpo darbininkus ir mažamečius: Putramentą Elijošų ir Viešauską. Žydai miestelėnai išrinko vieną žydą.

Tokiu būdu Rietavo Parapijos Komitetas susidarė iš trijų valstiečių, trijų darbininkų ir vieno žydo.

Komiteta sudaryti daugiausiai pasidarbavo Kerpė ir Vokietaitis, gimnazijos mokytojai.

Iš Alytaus apskrities. — Baisios žudynės. — Lapkr. 21 d. Alytaus apskrities Tarybos ingaliotinis kun. Kunigėlis davė Taryboje pranešimą Tarybos Prezidentui A. Smetonai, Minist. pirmin. prof. Valdemarui, ir Vid. Reik. ministeriui Stašinskiui apie vokiečių žandarų žiaurumus, apie deginimą trobų ir daugybę užmuštų žmonių.

Sudeginta: klebonijos trobos Nemaninuose su visais jais, Tauliukų kaim., Vaikiškių klijimas, Punioje Pranckevičiaus višos trobos (Pranckevičius nušautas daugybę kulkų, kitas iš tų pačių namų žmogus tuoj mirė sumuštas), Paulauskio klijimas; Birštone — trys klijimai, 8 namai Daugių parapijoje ir daugybė namų kitose vietose. Jezne užmuštas ant kelio žmogus Pimpė, Nemaninuose vaikas 13 metų, ant kelio pašautas vaikas iš Punios parapijos, Užugostyje nušauti 2 žm. Suvalkų pusėje sušaudyti 2 mokytojų. Vokiečių gi kareivių negirdėti ne tik užmuštų, bet ir sumuštų. Deginama daugiausiai klijimai, nes jie pilni javų. Tam dalykui ištirti išvažiuoja komisija iš Teising. Min. P. Leono ir vokiečių fiedens gerichto nario iš Vilniaus.

Kun. J. Kunigėlis.

Panemunė (ties Kaunu). — Su stojus vokiečių dirbtuvėms, darbininkai liko liuosi nuo užsiėmimų. Tai daug jų prisidėjo prie bolševikų, daug ėmė atsitikti plėšimų. Iš Margininkų Karolio, degindami jam padus, atėmė 6,000 rublių, laikytų bičių avilyje. Obelynės J. Vilkas, miško sargas, nušovė vieną užpuoliką, Šančių lenką, kiti pabėgo. Policija už tai jį pagyrė, bet pareikalavo, kad atiduotų jai savo šunį, kuris savo šeimyninę grynę. Miško sargas pasisakė greičiau savo galvą atiduosią negu šunį.

Kol darbininkai neturės darbo ir pelno, tokie atsitikimai neliausis.

Kaišėdoriai. — Musų apylinkės žmonės inbauginti visokių plėšikų užpuodinėjimais, laukia diena po diena geresnių atmainų gyvenime. Džiaugiasi Tarybos darbais, gėrįsi savo valdžia, linki jai pasisekimo tėvynės dirvonuose dirbant. Už tėvynę, už valdžią, ypač už Tarybą nesigailėtų reikale ir krutinę paaukoti. Musų kaimelyje bernų, kaip ažuolų, dauguma užsirašytų į lie-tuvių legijonus, bet nėra kam tuo reikalui užsimti. Gelbėti tėvynę ir sostinę visi noriai sutinka, ypač ginti ją nuo plėšikų ir bolševikų, kurių žmonės baisiai neapkenčia, kaip lygiai ir tų agitatorių, kurie traukia žmones ir inkalbinėja prie bolševizmo ir nuvertimo Tarybos. Jokios konferencijos nepripažįsta, prie kurios tie agitatoriai kursto.

Valio Taryba ir Naujoji valdžia! Jonas St—tis.

Pakursė. — Visa pakursė užsikrėtė spekuliacijos liga. Didžia žemiai ukininkai gabena javus, mėsą, miltus, sviestą ir visokius kitus produktus į Rygą. Beveik nėra kaimo, kur nebūt bent keleto spekuliantų. Užtat bežemių darbininkų padėjimas pablogo:

maistas tiek pabrango, kad vargšai nebeįsėsi nusipirkti maisto pragyvent. Pasibai-gus laukų darbams, nebėliko ir uždario. Nejaugi neatsiras tokių, kurie užjau darbininkus ir sustabdyt spekuliaciją? Linkuvoje buvo tuo tikslu du susirinkimai ir nieko nepadarė. Vieną sekma dienių susirinko geresnės širdies ukininkai ir sutarė darbininkams javų pardavinėti pigesnėmis kainomis. Apie tą gavę žinią Juozapininkai darbininkai susaukė labai skaitlingą susirinkimą kur su dideliu triukšmu nutarė javams kainas pigesnes negu ukininkų buvo paduota. Ukininkai tuo labai pasipiktino ir paketino jiems visai nebeperduoti. Gėda ukininkams pavydėti darbininkams jų pačių prakaitu uždirbtos duonos.

L. Michalauskas.

Linkuvoje esti šios draugijos: Vartotojų su pirklių skyriumi, Moterų, Blaivybės, Pašalpos, Mokytojų sąjunga, Juozapininkų darbininkų ir Vyturio (dramos, dainų ir muzikos). Jos gana gerai gyvuoja ir labai remia kuriamąją gimnaziją. Stai kiek jos yra gimnazijai dovanojusios. Vyturio dr. ja — 2,500 r., Vartotojų — 2,000 r., Pirklių skyrius — 2,000 r., Blaivininkų 1,000 r., Moterų 1,000 r. Šiaip jau aukų dar keletas tukstančių surinkta. Dvarininkai Karpis ir Daugela-vičius taip pat skiria gausių aukų, malkomis ir medžiaga, žadamiems statyti gimnazijos rūmams. Visa tai trusas klebono L. Šiaučiuo, ukininko J. Mišeikos ir mokytojų Ig. Brazdžiūno ir P. Spudo.

L. Mikalauskas.

Pilviškiai. — Liepos 21 d. „Ziburio“ dr. skyrius pakartojo „Rytojaus dieną“ ir vaidino „Ant bedugnės krašto“. Kun. Karaliaus choras dainavo. Viršų scenos buvo pakabintas Vytis pa-rašu: „Kas bus tai bus, Lietuva nebus.“ Svečias.

(„Liet. Aidai“)

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai Sveikata. — Kiekvieno priedermė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. Pavojingiausios ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti normalią vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikra ja Vinco Daunoro Trejanka arba Trejomis Devyniomis, nes tai ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dožutės su prisiumintu 50 centų. Reikalaukite šiuo adresu: V. J. Daunora, 229 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint.

DR. JOHN WALUK

VALANDOS:

nuo 8 iki 10 ryto

nuo 1 iki 3 po pietų

nuo 6 iki 8 vakare

Nedėliomis pagal sutarimą.

161 NORTH 6th STREET

BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1587 R. Elizabeth.

DR. A. BACEVYČE

Gyvena Elizabethport'e, N. J.

161 Franklin st., kampos Second st.

Ligonius prima:

ryto nuo 8 — 9 po pietų nuo 1 —

Ryto nuo 8 iki 9 val.

Po pietų nuo 1 iki 2.30.

Vakare nuo 6 iki 8 val.

Tel. 595 Greenpoint

Dr. J. S. Message (Misevičius)

270 Berry St., Brooklyn, N.Y.

Specialistas širdies ir plaučių

ligų. Office Hours:

8-10 a.m., 12-2 p.m., 6-8 p.m.

Daktaras

Jonas H. Staknevičius

234 LAFAYETTE STREET

kampos Jefferson Street

Newark, N. J.

Telefonas: Market 9268

Ofiso valandos:

9 — 11 ryte

2 — 4 po pietų

ir 6 — 8 vakare.

PIRMAS LIETUVISKAS

Fotografistas

ir Maliorius

Geras darbas.

Vidutiniška diena

C. BENSON,

123 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKAS

Fotografistas

ir Maliorius

Geras Darbas

ir visiems

Prieinama Preki

J. STOKIS

177 Nassau Str.,

kampos Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

NOTARIJUS

(Regentas)

JUOZ. O. ŠIRVYDAS

120 Grand St., B'klyn, N. Y.

Kokie tik legališki popierai ir

dokumentai reikia užtvirtinti ir

padaryti — čia yra padaroma:

Daviernostis, pirkimo bilas, liudi-

jimai, sertifikatai, vekseliai ir tt.

LIETUVIŠKA

RESTAURACIJA

Svariai užlaikoma, greitas ir

prielankus patarnavimas

Atvažiuojant svečiai iš kitų miestų

ir vietiniai atsilankykite, o gausite

puikius valgius, kokių tik kas pa-

raušalauite. — Tiekiam už.

puikius kavutarius nakvynai, kaip

vietiniams taip ir atkeliavusiems

iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo

adresu: —

MRS. FR. ZOSTAUTAS

102 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ

MUZIKOS KONSERVATORIJA

769 Broadway, So. Boston, Mass.

Vedama komp. Miklo Petrausko

nuo 15 d. rugsėjo, reikalauja

dvejų kintų mokinių abiejų lyčių

Didelis mokinių skaitlius reika-

lingas tam, kad prirengus dau-

giau muzikų, kurie čia, ar sugri-

žę Lietuvon, galėtų pasekmingai

dirbt dailės ir muzikos srityse

sparnesnio pakilimo Meno delei.

Už mokslą mokėstis nebus

keliamas.

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-

Law (Lietuvis advokatas pa-

baigęs Pensylvanijos Uni-

versitetą), užsiima varymu

provą visuose teismuose.

Ofisas rumose

308-9-10 Coal Exchange Bldg.

Cor. River and West Market

Str., Wilkes Barre, Pa.

Beči tel. — 1894

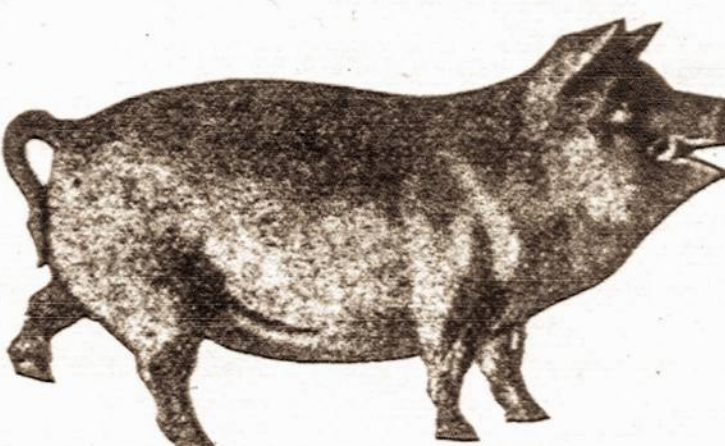
Residence 3032 J.

M. Mierzwinski

UŽLAIKO

Dvi Didelias

BUČERNIAS,

kuriose galima gauti
visokios MĖSOS už
taikomos pagal lau-
javą mėsą, kaip tai
Skilandiją, vištę,
Dešrų ir visų pa-
darytos Būčernas
Mėsos, Jaučių Pa-

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR OYSTAI UŽLAIKOMA

M. Mierzwinski

125 GRAND STREET

41 AVENUE A

Kampos Berry Str. — BUČERNĖS — Kampos Third Str.

BROOKLYN, N. Y.

NEW YORK, N. Y.

Telephone 3359 Greenpoint.

Tel. 2174 Orchard

New Plaza Hall

Dvi
DIDELĖS SALES
DEL
BALIU,
BENKIETU,
YPATINGAI
VESEILIU
IR LINKSMU
VAKARELIU

PUIKUS
KAMBARIAI
MITINGAMS
ARBA ŠIAIP
VISOKIEMS
SUSIRINKIMAMS
IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-81 Havemeyer Str., 365-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

Telephone 4487 Stagg

Kandroto

Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių

126 Grand Street

Tel. 1490 Greenpoint

Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA

APTEKORIUS

TIKRA LIETUVIŠKA

APTEIKA

LIETUVIS PAS LIETUVI

229 BEDFORD AVE.

KAMPAS NORTH AVENUE

BROOKLYN, NEW YORK

— ĮVAIRIOS ŽINIOS —

PIRMOJI LIETUVOS PASKOLA PASISEKĖ

Lietuvos finansų ministeris p. Yčas laisuke, rašytame 20 d. sausio p. K. Balučiui, praneša, kad Pirmoji Lietuvos Paskola davus Izdui 113 milijonų markių iš kurių 40 paskirta kariuomenės reikalams. Ponas Yčas atvykęs Paryžiu bandys gauti vagonų, telegrafų ir kitų dalykų intaisymui didesnę paskolą.

Sekancios valdžios priėmė ir pripažino Lietuvos atstovus:

Danija — Jurgi Savickas; Švedija — Norvegija — Joną Aukštulį; Šveicarija — Daumontą; Vokietija — Jurgi Saulį; Ukraina — R. Šadauską; Gruzija — Pr. Dailidę; Latvija — Pr. Mašiotą. Anglija dar nepripažino lietuvų, bet joni visgi siunčiama prof. Čapinskis ir K. Bižauskas.

Taikos Konferencijon esą nuskirta: A. Smetona, A. Valdemaras, M. Yčas, Jonas Vileišis, A. Janulaitis, prof. Čapinskis, P. Klimas, J. Purickis, prof. Šimkus, gudas Lastauskas ir žydais Rozenbaumas. Iš jų Paryžiu nuyko iki šiol tik A. Valdemaras, M. Yčas ir P. Klimas. A. Janulaitis ir prof. Čapinskis tapo bolševikų suimti Vilniuje. — Red.

MAZŲŲ TAUTŲ PROTESTAS

Tuo antgalviu „The Evening Post“ kovo 8 d. tilpo tulo Simono Strunskio straipsnis, išrodantis kaip visos mažosios tautos, atkute po karės, kovoją ir kleją už žemę ir laisvę. Tą kovą ypačveda tos tautos, kurios dar nėra pripažintos. Jos Paryžiaus hoteluose ir restoranuose inkalbinėja korespondentams savo reikalus. Strunskis sako: „Visos nepripažintos tautos turi savo skundus. Armenija delto, kad jos dar oficialiai nieks nepripažino, nors ji daug perkentėjo ir daug kuo pasitarnavo. Lietuva turi skundą delto, kad didesnėsios valstybės nesupranta karšto reikalo skubėti prieš Sovietų armijas.“

Matomai, kad „talentingi, komopolitiski, daug kalbų žinantiešiniai (advokatai) iš Lietuvos“ (taip p. Strunskis juos apipiešia) turėjo pasekmės savo propagandoje restoranuose tarpe laikraštininkų, nes p. Strunskis štai kaip nupiešia Lietuvos vargus:

„Lietuvoje per keturis metus rusų, vokiečių, bolševikų bei vietos gyventojų armijos nusiautė šalies miestukus ir kaimus. Trum pau laikui, vokiečiams valdant, šalyje apsiereikė gana žymus pagerėjimas. Nekurie pabėgėliai su grįžo į savo namus. Nesipriešindami vokiečiams, išsisukinėdami, visokiais galais negalais, kuriuos žmogiskas gabumas įstengia panaudoti maisto gavimui, žmonės šiaip taip toje šalyje gyvavo. Net pramonė silpnai atkuto. O uždrausta prekyba ir visai sveikai bujojo. Bet dabar ateina bolševikų užpludimas ir naujas šalies sunykimas. Ir vaikai miršta viens už kito.“

PHILADELPHIEČIAMS

Lietuvos Neprigulmybės Fondas rengia dvi prakalbas. Vienos įvyks nedėlioje po pietų 2:30 val. 16 d. kovo Northsideje, Mercantile Hall, 849-851 No. Frank Str. Kitos prasidės 6 val. vakare Muzikališkoje svetainėje (Allegheeny ir Tilton Str.). Kalbės įjy-mus veiksias.

Kviečia Komitetas.

AMSTERDAMO LIETUVIAMS

Nedėlioje, 16 d. kovo, Macca-bees salėje (117 E. Main Str.) atsibus svarbus Amerikos Lietuvių Klubo susirinkimas. Visi klubiečiai yra kokarsčiausiai raginami atsilankyti, nes bus aptariama svarbus dalykai paliečiantis Klubo gerove. Pradžia 7 val. vakare. Kviečia Komitetas.

NAUJAS KALBĖTOJAS NEW-ARKE

Nedėlioje 16 d. kovo Newark Lietuvių Svetainėje (180 New York Ave.) įvyks didelės prakalbos, kurias rengia A. L. T. S. 19 kp. Kalbės dabartinis „V. L.“ redaktorius, P. J. Purvis.

Vietinės Žinios

VISUOTINJO SEIMO KLAUSIMAS

SLA. 83 kuopa, laikytame susirinkime kovo 6 d. s. m. tarpe kit-ko svarstė visuotinio seimo klausimą. Apsvarsčius išnešė sekančią rezoliuciją:

Kadangi Lietuvos Neprigulmybės klausimas iš visų pusių yra labai apunkintas,

Kadangi lietuvų atstovai neprieidžiami prie taikos konferencijos stalo,

Kadangi visi susinešimai su Lietuva yra uždaryti, ir

Kadangi lenkai visokiais būdais stengiasi Lietuvą pavergti, Nutarta:

1) Kuogrečiausia šaukti visuo tiną seimą, nes tik čia yra viltis, kad tik visuotinas seimas (o ne kaip katalikų vadovai tvirtina: kolonijos) gali šiam reikalui pagelbėti.

2) Tokis seimas turėtų būti New Yorke, o ne kitur. Bet jeigu nebūtų galima su katalikais susitaikyti delei vietos, tai šaukti kad ir kitur. Tik su išlyga: jeigu politikų žinovai permatyty, kad šaukimas tokio seimo kur ki tur neturėtų savo vertės, o katalikų vadovai su šaukimu į New Yorką nesutiktų, ir tos priežas ties delei seimas neįvyktų. Tada visuomenei būtų aišku, kas tam buvo kaltas ir turės gaut už tai ir tinkamą bausmę.

A. M. Augunas,
I. Stankevičius,
J. Steponavičius.

Puiki vakarienė. — Nedėlios vakare, kovo 9 d., Brooklyno tėvynainių būrelis buvo surengęs vakarienei priėmimui naujo „V. L.“ redaktoriaus p. P. J. Purvio.

Vakarienei atsibuvo Tony's Viešbutyje, ant Broadway, kur susirinko svečių iš New Yorko, Brooklyno, Newarko, Elizabetho, Bridgeporto ir kitų aplinkinių miestų. Vedėju vakaro buvo gerai žinomas vietinis veikėjas gerb. Julius Baniulis, kuris savo užduotį kuonopuikiausiai išpildė.

Vakaras buvo praleistas labai gyvai, linksmai ir draugiškai. Protarpiais trumpų, bet jausmingų kalbų, ir pasveikinimų naujam redaktoriui, buvo taigpi dainų ir muzikos. P. lė Alena Kundročiūtė, mūsų gerai žinomo tėvynainio A. Kundroto duktė, puikiai paskambino ant piano. Alena yra dar mažą mergaitę, bet pianą valdo kaip sena pianistė. Nėra abejonės, kad jai pagaus lietuvių susilauks naujo genijaus muzikos srityje.

P. lė B. Lukosevičiūtė padainavo: „Aš myliu...“ „Ko vėjas pučia...“ „Ant marių krantelio...“ Dainos labai svečiams patiko. Jos stiprus, bet švelnus balsas tiesiog žavėjo klausančius, ir ji buvo ketvirtu kartu iššaukta dainuoti.

Žbaigiant dainavo gerai žinoma vietinė dainininkė p. lė Alena Aušrintė. Ji, kaip ir visuomet, savo dainomis žavėjo svečius. Padainavus „Temsta dienele“ ir „Prirodino seni žmonės“ ji buvo dešni plojimais ir vėl dar iššaukta dainuoti.

Vakaras traukėsi nuo 8 valandos po pietų iki vėlybai nakčiai. Svečiai, matyti, pilnai buvo užgančindinti vakaru ir tą savo užgančindinimą bandė išreikšti savo trumpose, bet linksmose kalbose. Tarpe kalbėtojų buvo:

J. O. Širvydas, P. Mikolainis, Dr. Jonas Valiukas, P. Vilmon-tas, K. Brazys, A. M. Martus, P. Bukšnaitis, J. Kralikauskas iš Newark, N. J., A. Kundrota, M.

W. Bučinskas (Bush), J. Sege-vičius iš Bridgeport, Conn., I. Morkevičius, V. Kriauciūnas, K. Damaša, A. Zailskas iš Elizabeth, N. J., P. Masilevičius, J. Garša, V. Šibunauskas, P. lė Ona Draugeliūtė, P. Ribinskas iš Elizabeth, N. J., K. Strumskis, J. Šliak-is, V. Struogis, J. Strimaitis, J. Ginkus, A. Augunas ir ant galo P. J. Purvis, dabartinis „V. L.“ redaktorius. Svečiai.

„V. L.“ redakcija ir adminis-tracija taria kuonoširdingausią ačiū svečiams už jų broliškus lin-keijimus naujam redaktoriui ir už skaitlingą atsilapkyką ant virš-minėto vakarėlio.

Bjaurūs vaikėžų darbai užsi-baigė. — Kovo 7 d. atsibuvo teismas Karalienės Aniuolų para-pijos zakristijono Arlauskio ir i-ritu, kuris atrado dalyką „bez-posledstvij.“ Teismas buvo prie uždarytų durų, todėl smulkme-nių apie tą žingėdų skandalą ne-buvo galima gauti. Tiek žinoma, kad Arlauskas išeisintas todėl, kad prirodė, jog „linksmy lai-ky turėtojai“ turėjo bažnytinės salės raktus ir be jo žinios suei-davo šposus krėsti. O kadangi tie kiti orzininkai nesuzauli, to-del ir visas dalykas laikinai su-stojo, iki nebus pagriebta tik-rieji kaltininkai.

Svetimtaučiai tebeplaukia Eu-ropon. — Nežiurint to, kad ši-kortės kaštuoja nuo 68 iki 75 do-larių ir kad pasportų begalo sun-ku-gauti per New Yorką svetim-taučiai plaukia kaip plaukę į Europą. Vasario mėnesyje išplau-kė 16,854 žmonių, daugiausiai italų, graikų, serbų ir kitų. Iš lietuvių kol kas nesigirdėjo, kad kas išvažiuo.

Siuvėjai pamažu laimi. — Iš 35 tukstančių moteriškų drabu-žių siuvėjų streike pasiliko tik apie devynta tukstančių. Kiti siuvėjai jau laimėjo. Iš 1,140 ša-pų, kurie 21 d. sausio atsiskė išpildyti darbininkų reikalavi-mus, 940 šapų jau susitaikė. Bet manoma, kad ir kitos susitaikys, nes bosai kenčia nuostolių. Strei-keriai smarkiai pikietuoja nesu-sitaikusias šapas.

Kriauciai remis Lawrenceo strei-kerius. — Brooklyno kriauciai, kuriuos kiti tankiai gelbėdavo streikuojant, dabar nutarė parem-ti savo brolius Lawrence. Tas nutarimas įvyko nepaprastame Lietuvių Kriaucių Unijos skyrių susirinkime. Kol kas iš izdo pa-skirta \$500, kurie bus pasiųsti Lawrenceo lietuviams streikie-riams. Bet kriauciai nesibaudo ir specialiu mokesčių antsikrauti, bile tik streikeriai Lawrenceo būtų paremti.

NAUJI RASTAI

Apie Apšvieta. — Parašė kun. Pr. Bučys. Knyguteje svarstoma mokyk-ly klausimas busiančioje Lietuvoje, žiurint katalikišku matymtaškiu. pusl. 60, kaina 25c.

Žarja. — Oficialis organas LSS, VII rajono, Red. K. Trainis. Kaina 3 c. kopija. Prenumerata nepažymėta.

VOKISKOS KALBOS ŽODYNAS

tai yra praktikiškas vadovėlis Kaina su pristuntimu 35c. Pinigus siųskite stampoms

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

J. Levandauckas GRABORIUS

78 SOUTH 2nd STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. 2851 Greenpoint

Telephone Stagg 3929.

TIKTAI 1000 DOLERIU

Ant pardavimo nauji muriniai ir mediniai namai, su 6 kambariais, mau dynėmis, imokėti \$100, likusius kas mėnuo po \$10. Kaina \$1,000. 2-jų šeimynų namas su 11 kambarių ir mady-nėmis, imokėti \$150, įkusius kas mėnuo po \$15, kaina \$1,500. Turime namų ant 3, 5, 6, 7, 8, 10 ir daugiau familijų, su dideliu pasirinkimu už visokią prekę — Ridgewode, Jamaica, E. New York, Flatbushe, South Brooklyn, Maspeth, Greenpoint — visuose priemiesčiuose ir pačiame Brooklyne ir New York. Turime daug farmų su būdinkais ir gyvuliais, žemė geriausia, mūsų monėmis apgyventa.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o aš patarėsiu teisingai.

A. B. ZINIS REALTY CO.

Branch Office: 420 Lorimer Street,

BROOKLYN, N. Y.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Tiesos Mylėtojai. — Gavome. Nors Jus karsti žodžiai, bet gali būti su-naudosime.

Južo Sunui, Tilps sekančiame nume-ryje. Ar negaletumėte kas mėnesį ar tankiau panasių raportus prisuntinė-ti?

J. V. Baltrukoniui. — Tilps sekančiame numeryje sutrumpintoje formo-je, nes viso programo smulkmeniškas išdėstymas nėra žingėdus platesniajai visuomenei.

S. Bui—dui. — Gavome ir tariame ačiū bei melidžiame neužmiršti ir ant toliaus.

Pajieskau Kazimiero Domeikio, gy-vo ar mirusio. Paeina iš Pavilgalių kaimo, Kauno gub. Kas duos pirmiau-sią žinią, bus užnagadytas.

F. SOUKAS
Bayonne, N. J.

(14)

Aš Petras Jaraminas pajieskau sa-vo devejų broliavikų, Martino ir Anta-no Jaraminų. Paeina Kauno rėdybos, Šiaulų apskrėio. Radviliškės parap-jos, kaimo Birjočių. Martinas girdejąu gyvena New Yorke, N. Y., o Anta-nas, Cleveland, Ohio. Jie patis, ar kas kitas meldžiu atsisaukti ant sekančio adreso, už ką aš busiu labai dėkingas.

P. JARAMINAS

Washington Park, Halethorpe, Md.

(13)

FARMA ANT PARDAVIMO

Ant pardavimo farma apie 8 ak-rai žemės, 3 akrai galima sodyti ta-bako, o likusie del bulvių ir visokių daržovių per žiemą bėga upelis. Aplinkui apeli aptvėta ganykla. Namas ant devejų laubų, 6 dideli kambariai prie namo durų šulins, yra banė vištom. Santės aplinkui aptvėta. Yra užvesta jaunas sodas apie 25 štukos jau yra. Yra karvių, kiaulių, vištų ir taip toliau. Čia yra kelios kompanijos, kurios augina po kelis šimtus akry tabako po audeklais. Čia yra gana daug darbų vasarą ir žiemą galima dirbti su visa seimyna. Darbas leng-vas ir sveikas. Šita vieta remiasi į dvi publiačas. Kelios parsiduoda ne per brangiai. Kurie norėtumėte pla-tesnių žinių, atsisaukite ant šio adre-so:

A. WAICEKAUSKAS
2 Woodland Av., Bloomfield, Conn. (12)

MADE TO ORDER \$1.85

YOUR ORDER

SEND NO MONEY

—rogytumi Musų Prekių Getrumo mes siunčiame šias penkių dolarių vertės kelnes, dviems metams užgvarantuo-tas, iš gero audeklo ir gražiai pasuotas, tik už \$1.85.

Pelnky Pinigus prisiųs-damės mums užsaky-mus nuo savo draugu ar pažistamų. Reikalauk nuo mūsų knygtę, kurią pasiumčiame veltui ir kurioje rasi visas informacijas.

CHICAGO TAILORS ASS'N
Dept. J495 515 So. Franklin Str. Chicago, Ill.

(13)

„LIETUVISKAS IŠRADEJAS“

Šitu vardu išdavėme naują knygtę del išradėjų, sulai-kantį 20 paveikslų ir ilustra-cijų visokių išradėjų ir išra-dimų, su aprašais ir paveik-lais miestų New Yorko ir Washingtono.

Tą brangią knygtę mes iš-siunčiame kiekvienam ant pareikalavimo

DYKAI

Jeigu Jūs norite žinoti kiek turto žmonės prasigvyveno ir kiek dar galima prasigventi su pagalba naudingų išra-dimų, tai rašykite tuojaus rei-kalaudami tos naudingos knygtės. Kaip žinovai (ek-sperantai) patentų — bandome išradimus Dykai. Rašykite:

AMERICAN-EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.

256 BROADWAY (V.L.) NEW YORK, N. Y.

Pajieskau savo dėdės Petro Kami-saičio, paeina iš Suv. Red. Marijam-polės apskr. Mikaliskio gmino, kaimo Dambavos apie 30 metų kaip Ame-rikoje. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas jį žino malonėsite pranešti. Kas praneš, gaus dovanų. Adresu: ANTANAS KAMISAITIS
142 Tappan Str., Kearny, N. J. (11)

Savaitraštis „DIRVA“ pradeda ei-ti nuo vasario 21 dienos ir po tam eis reguliariškai kas savaitė. Formatas pasilieka kaip buvo, ir bus po senovei 8-nių puslapių, 12 point raidėmis, tai yra didesnėmis, kaip pirma buvo, aiš-kesniam skaitymui ir supratimui mu-sų skaitytojams. Kolei kas pasilieka su senu antrašu, o apie persikraus-tyką skaitytojams bus pranešta. Kaina metams \$2. Pusei — \$1. Paziūrėjimui numeris dovanai. „DIRVA“
204 St. Clair Av., Cleveland, Ohio.

Agentas Laikraščių ir Knygų Speciališkai „Vien. Lietuvninkų“

JONAS A. KATKUS

222 Sagamore Str., Pittsburgh, Pa. P. & A. Phone 22 W. McKees Rocks

NUSIPIRK MOSTIES

TAI BUSI GRAZUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakis ir pašalina viso-kius spuogus nuo veido. Kaina dėžu ir štamponis. tės 50c. ir \$1.00. Pinigus galite siųst J RIMKUS
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

ATEINA ŽIEMA APSIRUPINKITE

Kiekvienas turi apsirupinti nusipirkti gerus čėverykus, tik nevisur juos galima gauti. Pirm pirkimo jau reikia žinoti kas gerą tavorą užlaiko. Visada eik pirkti pas K. BUNDONĮ, jisai užlaiko geriausią tavorą ir su prieinamoms kainomis.

Didžiausio pasirinkimo čėvery-kai W. L. Douglas, Emerson, Educator ir kitų firmų parsiduo-da pigiaus negu kitur. Ant parei-kalavimo išsiunčiu į kitus mies-tus ir apmoku persiuntimo lėšas. Persitikrinimui kviečiu atlinkyti mano čėverykų krautuvę. Čion rasi čėverykus nuo mažiausio iki didžiausiam.

Nepamirškite antrašo:

K. BUNDONIS
183 Bedford Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Kampas North 7th Street

Telephone 2372 Greenpoint

Macys Bros. Furniture Co.

\$1.00 į sanvaite

Didelis išpardavimas KEROIŲ visokio didumo

Puikūs ICE-BAKŠIAI dideliam pasirinkima.

Taigpi įvedėm skyrių GRAFAFONŲ, kur galima gaut kokių kas nori palinksmint-mi namų.

Pristatom į visas apieilines.

Atvažiuokite kad ir š toliams, KARAI UŽSIMOKS. Musų adresas:

MACYS BROS. Furniture Co.

198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Sale Comedy Teatro. Tarpe Bedford ir Driggs Ave

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas

155 Hope St. Brooklyn, N. Y.

Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671-R W'burg.

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!

Nuo tulo laiko užsiėmiam išdir-binėti tikras LIETUVOS VĖLIA-VAS mūsų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna mūsų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėlia-vą, pasidirdbama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtysi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu: —

V. STRUOGIS
155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasirem-ti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomen-duoja. Tas parodo, kad jis užgančindina visus. Speciališkias patarnavimas lietuviams. GaGlisma susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER
SURGEON DENTIST
313 BEDFORD AVE.
KAMPAS 80. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
10 metų toj pažioj vietoj.

JUOZAS GINKUS FOTOGRAFAS

499 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
KAMPAS UNION AVE.

Fotografuoja Veselijas, Pagrabus, Grupas, Šeim-y-nas ir pavienius. Darbas atsakančias, kainos priei-namos. Kurie myli turėti gražius savo PAVEIK-SLUS tad kreipkitės pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba puiknis Paveikslus, kaip mažus taip ir di-delius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juozą Gink